

1 raspravljati na sjednici po pravilu 65ter, da se time bavimo usmeno umjesto da
2 šaljem pismeni odgovor, tako da ne povećavamo ogromno opterećenje pisanih
3 podnesaka u vezi sa ovim pitanjima.

4 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, gospođu Korner. Kada je riječ
5 o konferenciji po pravilu 65ter, to ćemo sazvati čim Tužilaštvo dostavi spisak
6 svjedoka za naredne sedmice, barem osam sedmica, a deset ako bi bilo moguće i
7 kada biste nam tu naveli imena svjedoka, zatim predloženo vrijeme za glavno
8 ispitivanje. Čim budemo imali taj spisak, mi ćemo sazvati konferenciju.

9 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, ja nisam shvatila da je to
10 preduslov za ovu konferenciju. Ali možete je dobiti danas, jutros, prije
11 slijedeće pauze, jer kao što sam već rekla, mi već imamo taj spisak spreman sa
12 predviđenim vremenima ispitivanja. Naravno, uz uslov da se uzmu u obzir
13 uobičajeni problemi.

14 [Sudije većaju]

15 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospođu Korner i gospodu u Odbrani:
16 Sljedeće sedmice će biti teško naći vrijeme za konferenciju po pravilu 65ter jer
17 radimo u produženim sjednicama. Pitam se, ako je spisak spreman danas - da li bi
18 imalo smisla da održimo sutra konferenciju po pravilu 65ter? Da li je to prerano
19 za strane? Inače ćemo morati da čekamo onu sljedeću nedjelju nakon naredne,
20 odnosno narednu nakon slijedeće.

21 G.ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Pa mislim da to nije prerano, ako bismo
22 mogli da dobijemo taj spisak. To naravno zavisi od toga da li će Tužilaštvo moći
23 da nam dostavi spisak.

24 GĐA KORNER: [simultani prevod] Želim da bude jasno, pošto gospođa
25
26
27
28
29
30

1 Pidwell sigurno prati ovo - ona će Vam odmah poslati taj spisak.

2 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Mogu li onda zamoliti Sekretarijat da
3 nam rezerviše sobu 177 za sutrašnju konferenciju po pravilu 65ter - recimo u
4 14.30h? Hvala.

5 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Dobro jutro, pukovniče. Nastavljamo...
6 sa sjednicom koja je jučer prekinuta. Podsjećam Vas da ste i dalje pod svečanom
7 izjavom. Pretpostavljam da, kada smo jučer prekinuli sa radom, Tužilaštvo je
8 bilo završilo sa svojim glavnim ispitivanjem, a gospodin Cvijetić - izvinite ako
9 nisam dobro izgovorio Vaše ime - je počeo unakrsno ispitivanje. Pozivam Vas sada
10 da nastavite sa svojim ispitivanjem.

11 SVEDOK: BRANKO BASARA [nastavak]

12 [Svedok svedoči putem video-veze]

13 G. CVIJETIĆ: Hvala, časni Sude.

14 Unakrsno ispituje gospodin Cvijetić: [nastavak]

15 P: Pukovniče Basara, dobro jutro.

16 O: Dobro jutro.

17 P: Ako se ne varam, jučer smo stali kod ulaska i povlačenja

18 Jugoslovenske narodne armije u na prostore Bosne i Hercegovine. Vama je

19 Tužilaštvo juče pokazalo jednu naredbu komandanta 5. korpusa od 1. aprila.

20 Međutim, ja sam iz Vašeg svjedočenja zaključio da Vi pričate o narednoj naredbi

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koja se konkretno... kojom se konkretno određuju zadaci vaše brigade.

2 G. CVIJETIĆ: Stoga bih molio Sekretarijat Vijeća da stavi svjedoku na
3 uvid dokaz Odbrane, znači, 1D00-4486.

4 P: Pukovniče, Vi vidite na ekranu, a mislim da smo Vam blagovremeno
5 preko ovlaštenog radnika Suda ovaj dokumenat poslali i u Beograd. Je li tačno?

6 O: Ja sam upoznat sa tim dokumentom.

7 P: Dobro. /glasovi se preklapaju/ Dobro. Ja Vas molim da... znači to je
8 klasična naredba iz koje se vidi da Jugoslovenska narodna armija napušta
9 Hrvatsku. Međutim, ja Vas molim da otvorite stranu 3.

10 G. CVIJETIĆ: Molio bih da se prebaci strana 3. Sledeća strana na ekranu
11 bi trebala biti od Sudskog vijeća, znači 3 strana /sic/. Da, mislim da imamo na
12 ekranu tu odluku. Srpsku stranu, također 3, srpsku 3; ovo je 2... - ako možete
13 da je prebacite. Probajte 4, sledeću, pošto je ovo potvrda prevodioca. OK, to
14 je.

15 P: Pukovniče Basara, obratite pažnju na tačku 3. Tu se daje zadatak
16 Vašoj brigadi. Decidno se navodi da Vi imate zadatak da... "zaštitu stanovništva
17 i spriječite međunacionalne sukobe." Je li tako?

18 O: Jeste.

19 P: Jesam li u pravu?

20 O: Da.

21 P: Pukovniče Basara, dali Vam je poznato da su u tom periodu kad ste Vi
22 ušli u Bosnu i Hercegovinu, međunacionalni odnosi već bili poremećeni?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Međunacionalni odnosi bili su poremećeni.

2 P: Da li je prijetila opasnost da dođe do eskalacije i do građanskog
3 rata?

4 O: Da.

5 P: Da li je došlo do naoružavanja mimo legalne Jugoslovenske narodne
6 armije, do stvaranja tzv. paravojnih formacija?

7 O: Došlo je do naoružavanja i jednih i drugih, bez kontrole. I nije bilo
8 pod komandom JNA.

9 P: Pukovniče Basara, prema još uvijek tada važećim saveznim propisima,
10 Jugoslovenska narodna armija je imala mandat da razoružava takve jedinice i da
11 spriječi oružanu pobunu i eskalaciju sukoba.

12 O: Jedinice su činile pod...preduzimale određene mjere, ali nisu uspele
13 u potpunosti da to spreče jer je bilo, jednostavno, nemoguće; jer je takva
14 politička situacija bila na terenu.

15 P: Ja upravo želim sada da pričam malo sa Vama o tome.

16 G. CVIJETIĆ: Ja bih Vam pokazao sledeći dokumenat Odbrane. Molio bih da
17 se stavi - mislim da smo i to poslali u Beograd, 1D00-149C.

18 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetić...

19 G. CVIJETIĆ: Ja se izvinjavam, nisam, izvinjavam (...), u pravu ste...Za
20 prethodni dokument tražim da se uvede... zaboravio sam. U pravu ste, časni Sude,
21 izvinjavam se. Pošto je ovo naredba uvedena /nerazgovetno/ od 1., a ovo je od 2.
22 aprila.

23 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Molim Vas, podsjetite nas, ko je
24 autor ovog dokumenta i ko ga je potpisao i da li je to dokument od 1. aprila
25 1992?

26

27

28

29

30

1 G. CVIJETIĆ: Ne, časni Sude, isti je autor - general Talić. Narednog
2 dana, 2. aprila; to je od 2. aprila. Znači, naredni dan posle one naredbe koju
3 smo već uveli juče. Tužilaštvo ju je uveo od 1. aprila.

4 SUDIJA HARHOFF: 1992?

5 G. CVIJETIĆ: Da.

6 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala.

7 G. CVIJETIĆ: Ja se izvinjavam što sam zaboravio... samo da uvedete to
8 kao dokument.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] Časni Sude, to će biti dokaz 1D18.

10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Izvinjavam se što Vas prekidam, gospodine
11 Cvijetiću. Mi nismo dobili dokument na kojem piše 1D00149C. Da li je to dokument
12 koji je pukovnik Basara upravo gledao? Je l' na tom piše da je 2. april?

13 G. CVIJETIĆ: Ne. Ne.

14 SEKRETAR: [simultani prevod] Mislim da se broj ne pojavljuje u
15 transkriptu. Nije se pojavio u transkriptu. Želim da ponovim da dokaz koji je
16 upravo uveden je 1D18.

17 G. CVIJETIĆ: Gospođo Korner, to je ova naredba o kojoj sudija Harhoff
18 priča. Nju smo završili i uvrstili. Tek sad pričamo o narednom dokumentu. Je l'
19 OK?

20 GĐA KORNER: [simultani prevod] Hvala lijepo, ali dokument koji tražite
21 da se sada pogleda, rekli ste da je to dokument koji ima posljednje brojeve
22 149C, a mi nemamo taj dokument. Nismo ga dobili od Vas. Možete li nam samo reći
23 kakav je to dokument? Možda ćemo biti u mogućnosti da nađemo.

24 G. CVIJETIĆ: Evo, otkloniću sve nedoumice. Molim da se stavi dokument
25
26
27
28
29
30

1 1D00422. To mu je sad definitivna broj. Ja se izvinjavam. Je li OK sad? Mogu li
2 nastaviti, časni Sude?

3 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da.

4 G. CVIJETIĆ: Sad molim da se taj dokument stavi na ekran. Sad imamo
5 pravi broj. Imamo ga sad na B/H/S-u, samo još englesku verziju.

6 Časni Sude, taj dokument smo poslali u Beograd. A inače, taj dokument
7 smo dobili od Sekretarijata Vlade Republike Srpske koji se bavi istraživanjima
8 događaja u toku rata i prikupljanjem dokumentacija oko ratnih zločina i svega
9 ostaloga. Na naš zahtjev, oni su nam poslali ovaj dokumenat. Ja ga želim
10 pokazati svjedoku i da pričam s njim o sadržini tog dokumenta. Pa ako mi
11 dozvolite, ja bih krenuo... Je li mogu, časni Sude?

12 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, ja jesam pokrenula pitanje
13 ovog dokumenta juče u e-mailu kojeg sam poslala gospodinu Zečeviću i gospodinu
14 Panteliću jer nisam bila sigurna o kakvom je dokumentu riječ. Odnosno, nisam
15 bila sigurna čiji je dokument, jer na ovom dokumentu nema datuma, nema potpisa i
16 ništa što bi pokazalo tko je pripremio ovaj dokument. Čula sam šta je rekao
17 gospodin Cvijetić. Ali možete li nam dati bilo kakve dodatne informacije o
18 porijeklu tog dokumenta?

19 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, shodno Vašim instrukcijama, ja ovaj dokument
20 želim pokazati svjedoku da mi on prepozna sadržinu i tačnost navoda u tom
21 dokumentu. Na takav način želim da ga uvedem. Mi... neću sad da sugerišem
22 svjedoku; tražim od njega da nam on pokuša prepoznati ko je autor ovog
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokumenta. Znači, neću da prejudiciram ja i da ja svjedočim, zato hoću svjedoka
2 da pitam na ovome. Pa mislim da je to i objašnjenje gospođi Korner. Vidim da se
3 slaže sa ovime. OK.

4 P: Pukovniče Basara, dali imate pred sobom ovaj dokumenat koji se zove
5 "Hronologija važnih događaja u Bosni i Hercegovini"?

6 O: Da.

7 P: Jeste li imali prilike da ga prelistate i pročitate?

8 O: Ne.

9 P: Pa, evo, prelistajte i pročitajte sad. Daćemo Vam malo vremena.

10 O: Prelistao sam i delimično pogledao. Stanje otprilike je bilo takvo,
11 ali konkretne te događaje ja ne mogu da potvrdim. Ja tada nisam bio upoznat sa
12 ovim sadržajem i nisam ga imao u jedinici.

13 P: Dobro. Da li možete da potvrdite same događaje? Recimo, napad na
14 kolonu u Sarajevu, vojnu kolonu Jugoslovenske narodne armije u Sarajevo gdje je
15 masakrirano, ako se ne varam, 150, 160 pripadnika JNA? Taj događaj se nalazi u
16 tom dokumentu.

17 O: Taj događaj pamtim i tome smo svi obavješteni. I to je bio događaj
18 koji je do kraja zaoštrio odnose između Srba i Muslimana.

19 P: Dobro. U tom dokumentu se nalazi i napad na vojnu kolonu u Tuzli. Da
20 li znate za taj događaj?

21 O: Znam za taj događaj, zato što je major Brajić Veljko bio operativac u
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tome puku. Kad su predali oružje i izvlačili se, Muslimani su napali nenaoružane
2 vojnike JNA. Ne znam tačno koliki broj je pobijeno tih vojnika. Znači, ta je
3 kolona masakrirana.

4 P: Pukovniče Basara, u ovom dokumentu, dakle, hronološki su poredani
5 napadi na jedinice Jugoslovenske narodne armije u periodu koji je obuhvaćen tim
6 dokumentom, kao što piše. Da li Vi možete da potvrdite da bi ovaj dokument mogao
7 biti, recimo, neke od službi vojnih, bezbednosnih organa?

8 O: Najvjerojatnije da je sačinjen uz pomoć organa vojnih koji su
9 raspolagali sa tim podacima na ovom čitavom prostoru.

10 G. CVIJETIĆ: Hvala. Časni Sude, ja mislim da je Svjedok dovoljno
11 identifikovao porijeklo, a i sadržinu dokumenta i predlažem da ga uvedemo.

12 SUDIJA HALL: [simultani prevod]

13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa, ovo je šlag povrh kolača jer juče,
14 kada je postavljeno pitanje u vezi sa dokumentom iz Sanskog Mosta /u engleskom
15 transkriptu: " 'Informator' "/, uvaženi kolega je uložio prigovor na temelju
16 toga što svjedok nije mogao reći da je to tačan dokument. Sada je riječ o
17 dokumentu za koji je svjedok također rekao da ga nikada ranije nije vidio.
18 Mislim da u ovoj fazi to nije dovoljna osnova za uvođenje ovog dokumenta.

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Pa, to je i moje gledište. Da li mi
20 možete reći da li ćete Vi reagovati na prigovor gospođe Korner? Da li imate
21 nešto dodatno reći?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Sudije većaju]

2 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ako mogu da...

3 [Sudije većaju]

4 G. CVIJETIĆ: Ako mogu da pomognem, možemo li ga onda staviti onda na
5 evidenciju, na čekanje, dok ne dođu vojni stručnjaci da protumače? Da ga
6 markiramo za identifikaciju?

7 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Vi ste predvidjeli odluku Vijeća. Da, to
8 ćemo da uradimo.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokument 1D19, obilježeno u
10 svrhu identifikacije, časni Sude.

11 G. CVIJETIĆ: Hvala, časni Sude.

12 P: Pukovniče Basara, dakle, iz ovog dokumenta se vidi da su pripadnici
13 Jugoslovenske narodne armije kontinuirano oružano napadani na teritoriji Bosne i
14 Hercegovine u ovom periodu o kome se u ovom dokumentu radi. Je li tačno?

15 O: Da.

16 P: Da li možete da nam kažete ko je napao pripadnike Jugoslovenske
17 narodne armije u Sarajevu, u Tuzli?

18 O: Pa u Sarajevu i u Tuzli napale su muslimanske snage koje su tada bile
19 naoružane i pripremljene.

20 P: Hvala. Pukovniče Basara, kako su se zvale te paravojne formacije? Da
21 li Vi imate informacija o tome?

22 O: Nemam informacija. Znam samo naziv Zelene beretke.

23 P: Dobro. Da li znate za postojanje i organizovanje Patriotske lige kao
24 oružane formacije Stranke demokratske akcije?

25

26

27

28

29

30

1 O: Čuo sam, ali nisam imao neke konkretnije podatke da bi mogao da Vam
2 objasnim.

3 P: Dobro. Hvala.

4 G. CVIJETIĆ: Ja se izvinjavam, samo intervencija na zapisnik. 10, strana
5 10, red 18: trebalo je da uđe Zelene beretke, pun naziv. Nadam se da je to sada
6 ispravljeno. Možemo da idemo dalje.

7 P: Pukovniče, da li Vam je bilo poznato da je još u toku 1991. godine,
8 na prostorima zapadne Hercegovine bila formirana Hrvatska zajednica Herceg-
9 Bosna?

10 O: Ja sam raspolagao i saznanjima da je formirana na teritoriju Bosne i
11 Hercegovine HDZ, Hrvatska demokratska zaj...zajednica. Tako se zvala.

12 P: Da li Vam je bilo poznato da su postojale formirane i paravojne
13 formacije Hrvatskog vijeća obrane?

14 O: Ne.

15 P: Dobro. Gospodine Basara, da li se možete sa mojim zaključkom složiti
16 - da je Jugoslovenska narodna armija bila meta napada onih snaga koje su
17 zagovarale raspad bivše Jugoslavije, separatizam i predmet nacionalističkih
18 težnji nekih ekstremnih dijelova naroda?

19 O: Da.

20 P: Gospodine Basara, sada bi se vratio na dio teritorije koji je Vama
21 poznatiji. Naime, ulaskom na prostore Bosne i Hercegovine, Vi ste dobili zadatak
22 da zaposjednete rejon Sanskog Mosta. Je li tako?

23 O: Da.

24 P: Da li Vam je poznato da je to područje, inače imalo naziv Republika
25
26
27
28
29
30

1 Srpska Krajina, odmah ubrzo bilo odsječeno od preostalog dijela Republike
2 Srpske, u dijelu koji se zvao "koridor"? Da li sam u pravu?

3 O: Da.

4 P: Ne znam da li tačno znate koliko je trajao... da li se možete složiti
5 sa mnom da je trajao taj prekid, trajao, do sredine ljeta, do sredine jula?

6 O: Pa ne bi tačno mogao da kažem, ali otprilike, tu je.

7 P: Da li je za to vrijeme došlo do prijetnje od humanitarne katastrofe
8 na teritoriji Republike Srpske Krajine? Da li je došlo do prekida u
9 snabdijevanju strujom, telefonskim vezama, hrani, lijekovima itd?

10 O: Pa sprečavano je, ali nije u potpunosti prekinuto.

11 P: Medijski bio je praćen jedan događaj sa onih 16 beba iz banjalučke
12 bolnice koje su umrle samo zato što nije moglo da dođe do snabdijevanja
13 potrebnim kiseonikom jer su bile prijevremeno rođene i bile su u tzv.
14 inkubatoru. Da li znate za to?

15 O: Tada nisam znao, kad se to desilo, međutim kasnije sam čuo da se o
16 tome govori.

17 P: Dakle, slažete se. Kasnije ste saznali da se to desilo u vrijeme tog
18 prekida?

19 O: Da, kasnije sam saznao jer je bilo govora o tome među ljudima, među
20 Srbima, tako da sam čuo za to.

21 P: Pukovniče Basara, usledila je vojna akcija...

22 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, da li biste
23 mogli da nam kažete šta je svrha ovih pitanja?

24 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, iz sledećeg pitanja odmah ćete zaključiti u
25 čemu je svrha. U proboju tog koridora učestvovao je dio jedinice pukovnika
26 Basare. On je juče o tome svjedočio. Ja ga sad želim o tome pitati.

27

28

29

30

1 SUDIJA HARHOFF: /prevod engleskog transkripta: "U redu."/
2 G. CVIJETIĆ:
3 P: Pukovniče Basara, Vi ste juče rekli, a i ja sam našao u Vašem
4 intervjuu, da je jedna jedinica iz sastava Vaše brigade učestvovala u probou
5 tog koridora. Je li to tačno?
6 O: Da. Jedan bataljon je učestvovao. Sa njim je komandovao major Brajić
7 Veljko, moj načelnik štaba.
8 P: Dobro. Vi ste isto tako rekli; možete mi to potvrditi. Kada jedan taj
9 Vaš bataljon odlazi na taj dio ratišta. On se stavlja pod komandu starješine
10 koji komanduje operacijom. I Vi više ne komandujete tim dijelom svoje jedinice.
11 Jesam li u pravu?
12 O: Da.
13 P: Ko je komandovao inače operacijom probou koridora?
14 O: Ne bih Vam mogao reći. Znam da su se najviše u izvještajima
15 spominjali general Lisica i Talić.
16 P: Da. Dakle, ako je Vaš bataljon ušao u zonu odgovornosti kojom
17 komanduje general Lisica, složitete se sa mnom - po principu tzv.
18 pretpotčinjavanja, general Lisica komanduje Vašom tom jedinicom. Je li tačno?
19 O: Da.
20 P: Da li Vam je poznato da je general Lisica za potrebe te akcije
21 mobilisao i dio Teritorijalne odbrane i civilnu policiju i stavio ih pod svoju
22 komandu?
23 O: Nije mi konkretno poznato.
24 P: A da li znate da se takav postupak zove pretpotčinjavanje?
25
26
27
28
29
30

1 O: Znam.

2 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja bi molio Sekretarijat da svjedoku stavi na
3 uvid sledeći dokumenat Odbrane. On je već u elektronskoj, sistemu elektronske
4 sudnice: 1D00-4042. Ja bih molim samo da se odma' izlista član 104. Mislim da
5 još nismo dobili... Imamo tek naslovnu stranu, znači...

6 P: Pukovniče Basara, možete li sada da pročitate ovaj član 104?

7 O: Pročitao sam.

8 P: Je li to ta situacija o kojoj sada ja i Vi pričamo?

9 O: Jeste ta situacija o kojoj pričamo, ali nije proglašeno ratno stanje,
10 pa onda, kažem, malo, nije potpuno. Ali uglavnom, u celini je tako predviđeno.

11 P: Pukovniče Basara, na teritoriji Bosne i Hercegovine, proglašeno je
12 stanje neposredne ratne opasnosti i na jednom i na drugom dijelu teritorije; i
13 pod kontrolom Srba i Muslimana i Hrvata; opšta javna mobilizacija. Jesam li u
14 pravu?

15 O: Jeste, što se tiče ratne opasnosti.

16 P: Znači, nije ni bio ni mir. Izvođene su značajne i opsežne vojne
17 operacije. Jedna od tih je...

18 O: Da. /glasovi se preklapaju/

19 P: ... jedna od tih je upravo ova o kojoj pričamo.

20 O: Da.

21 G. CVIJETIĆ: Ja se izvinjavam, časni Sude. Pošto se radi o propisu koga
22 mi već drugi, treći put koristimo, a mi ćemo ga koristiti kod dobrog dijela
23 svjedoka; da ga ne bi svaki put ovako samo... pojedinačno tumačili po svakom
24 svjedoku, ja predlažem da ga uvedemo. To je inače Zakon o opštenarodnoj odbrani.
25 Svjedoku je on poznat, sigurno. Pa pošto je svjedok vojno lice, mislim da je i
26 kompetentan da se izjašnjava o tom Zakonu.

27 [Sudije većaju]

28 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, gospođo Korner,
29 možda se varam, ali koliko se ja sećam, strane u postupku su postigle dogovor

30

1 u vezi sa čitavim nizom zakona koji su bili na snazi tokom predmetnog
2 vremenskog perioda. Jesam li u pravu?

3 GĐA KORNER: [simultani prevod] Gotovo da jeste. Zapravo, mi i dalje
4 vodimo raspravu o nekim od ovih dokumenta jer se pitamo koliko su relevantni.
5 Ali kada je reč o svim dokumentima koji jesu relevantni, mi ne osporavamo te
6 dokumente, a ovaj svakako jeste. U tom pogledu se slažem sa gospodinom
7 Cvijetićem.

8 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Ne znam da li bismo možda mogli da
9 sve zakone uvrstimo u okviru jednog te istog niza tako da ne moramo svaki put da
10 vodimo raspravu o tome koliko je relevantan neki određeni zakon svaki put kad ga
11 strana predoči. Dakle, možda bismo mogli da se dogovorimo da svi zakoni koji
12 nisu predmet spora među stranama u postupku mogu da se usvoje u spis.

13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Kako da ne, časni Sude. Mislim da se svi
14 slažemo s tim u vezi. Pokušaćemo sutra da organizujemo sastanak, mada, ako imamo
15 tu sednicu po pravilu 65ter, možemo posle toga da se sastanemo pa da pokušamo da
16 rešimo ovo pitanje.

17 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala.

18 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja se slažem sa gospođom Korner.
19 Mislim...mislim da imamo samo jedan korak do toga cilja. Prihvatamo Vašu
20 sugestiju. Mislim da je itekako korisna. Mogu li nastaviti?

21 P: Pukovniče Basara, čujete li me?

22 O: Da.

23 P: Pročitajte član 104 od početka. Tu se kaže: "U ratu...". Dalje...

24 O: "U ratu, za vrijeme neposredne ratne opasnosti i drugim izvanrednim
25
26
27
28
29
30

1 prilikama..."

2 P: Ne morate više čitati. Ne morate više čitati.

3 O: Dobro.

4 P: Gospodine Basara, prihvatili ste moje (...) da je bilo proglašeno
5 stanje neposredne ratne opasnosti. Je li tako?

6 O: Da.

7 P: Onda se ovaj član 104 koristi u vrijeme neposredne ratne opasnosti i
8 tako piše u zakonu?

9 O: Da.

10 P: Dobro. Pukovniče Basara, ja imam...; istina, u spisku tužiočevih
11 dokaza, nismo stigli da to predložimo da to dobijete; jednu naredbu, pa ću Vam
12 predočiti da je Vi vidite. Pa videću sa Sudskim vijećem da li će mi dozvoliti da
13 je uvedem. Neću insistirati. To je dokaz sa liste 65ter 614. Ja bih molio da se
14 pokaže.

15 Mislim da nemamo pravi dokument. Ja mogu dati i ERN broj. Možda lakše
16 možete da nađete po ERN broju. Znači, treba mi... Ja se izvinjavam, onda, 65ter
17 stavite 1682.

18 GĐA KORNER: [simultani prevod] Tabulator 7 u registratoru koje je
19 Tužilaštvo dostavilo svedoku.

20 G. CVIJETIĆ: To je taj dokumenat.

21 P: Pukovniče, da l' ste pronašli u tabulatoru, tamo kod Vas taj
22 dokumenat? Tabulator 7. To je zapovjest pukovnika Aničića.

23 O: Da. Vidim da je pukovnik Aničić u zaglavlju to potpisao.

24 P: Dobro je. Znači, imate taj dokumenat kod sebe.

25 O: Da. Da.

26 P: Pogledajte sledeću stranu, znači strana 2, 4. pasus... tačka 4. Tačka
27 4 je u zaglavlju. Međutim, ja gledam pasus na toj strani... Jeste našli, gdje se
28 govori o rejonu Sanskog Mosta i Vašim zadacima? Jeste našli to, pukovniče?

29 O: To u ovoj tački 4: "Odlučio sam..."

30 P: Ne, nego piše : "Glavne snage angažovati na zadacima u rejonu", itd.

1 Jeste u tački... /glasovi se preklapaju/
2 O: To je "Sanski Most..."
3 P: Jeste u tački 4, ali, to je...
4 O: Našao sam.
5 P: Jeste našli, 2. stav u tački 4.
6 O: Našao sam. Da.
7 P: E. I tu stoji da Vi imate pravo da pretpotčinite komandi svoje
8 brigade i jedinice Teritorijalne odbrane. Je li tako?
9 O: Da, to on piše. I mogao sam to da učinim ako smatram potrebnim.
10 P: Upravo o tome pričamo, pukovniče Basara. Dakle, ako pretpotčinite
11 određene jedinice, kao što je to radio pukovnik Lisica ili, evo Vi, ko komanduje
12 tim jedinicama pred koje su pretpotčinjene?
13 O: Pa onaj kome su pretpotčinjene te jedinice komanduje sa njima i
14 odgovoran je u tom pogledu.
15 P: Dakle, složićemo se, prema principu jedinstva komande, to je
16 isključivo vojni komandant. Jesam li u pravu?
17 O: Da.
18 P: Dobro, hvala. Pukovniče Basara, moj sledeći set pitanja je vezan za
19 odgovornost... Ja se izvinjavam, časni Sude, ja predlažem da se ovaj dokumenat
20 uvede kao dokaz. Iskreno priznam...
21 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, da li sam Vas
22 pravilno shvatio? Vi niste pitali svedoka da li je on pretpotčinio ili ne bilo
23 koje policijske jedinice svojoj jedinici? Vi mu postavljate teorijsko pitanje.
24 Da je tako postupio, šta bi onda bilo? Ali niste ga pitali da li je i u praksi
25 zaista vršio pretpotčinjavanja. Da li sam u pravu?
26 G. CVIJETIĆ: Časni sudijo, svjedok je odgovorio da je to i uradio u
27 skladu sa ovom naredbom i da je pretpotčinio svojoj komandi jedinice
28 Teritorijalne odbrane. Pitaćemo svjedoka...
29 SVEDOK: Ne nisam, ne nisam to odgovorio jer me niste to pitali.
30 G.CVIJETIĆ:

- 1 P: A jeste li rekli da ste to činili?
- 2 O: Ne, ja sam rekao da se to čini ako je potrebno i ako ja ocenim da je
3 to potrebno.
- 4 P: Dakle, mogli ste to učiniti ako je to potrebno?
- 5 O: Znači, mogao sam to da učinim, ali u tom slučaju nisam učinio jer
6 pukovnik Aničić nije bio ovlašten da bilo kakva naređenja izdaje mojoj brigadi.
- 7 G. CVIJETIĆ: OK. Mislim da smo sada razjasnili ovu situaciju koju sudija
8 potiče.
- 9 P: U svemu ostalom, Vi ostajete kod odgovora na moje pitanje. Je li
10 tako?
- 11 O: Ostajem da je, u principu, to tako, a konkretno na terenu to nije
12 bilo tako.
- 13 P: Pukovniče Basara... a da ste procijenili da Vam trebaju određene
14 jedinice iz sastava, i policije i teritorijalne odbrane, Vi ste ih mogli sebi
15 pretpotčiniti i komandovati?
- 16 O: Da. U dogovoru sa rukovodstvom opštine i načelnikom MUP-a.
- 17 P: Ko u takvoj situaciji komanduje tim jedinicama? Malopre ste
18 odgovorili...
- 19 O: Znači, ako se izvode neka dejstva... znači, onaj koji ima jače, veće
20 snage, on preuzima glavnu komandu.
- 21 P: U zakonu doslovno stoji da vojna komanda komanduje i da se svi, sve
22 te jedinice pretpotčinjavaju vojnoj komandi. Jesam li u pravu?
- 23 O: Jeste u pravu zato što se smatra da su one organizovane i da imaju
24 organizovani sistem komandovanja.
- 25 P: Pa to se i uklapa u tezu jedinstva komandovanja. Sad ste mi to
26 potvrdili. Je li tako?
- 27 O: Da.
- 28 G. CVIJETIĆ: Dobro. Pukovniče Basara...
- 29
- 30

1 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetić, izvinjavam se što
2 sam malo zbunjen, ali imajući u vidu koje je postavio sudija Delvoie, želeo bih
3 da se nadovežem na njega. Ustanovili smo da je svedok, kao komandant korpusa,
4 mogao da izvrši pretpotčinjavanje lokalnih jedinica policije i TO i da preuzme
5 komandu nad njima u okviru određene borbene akcije. Mislím da smo to ustanovili
6 i da se to savršeno podudara sa okvirima zakona. Međutim, postavlja se pitanje
7 da li je on ikada zaista izvršio pretpotčinjavanje policijskih jedinica i
8 jedinica TO i preuzeo komandu nad njima za ovakve svrhe? I ukoliko to jeste
9 učinio, sa kojim ciljem?

10 G. CVIJETIĆ: Ja mislim da je pukovnik Basara čuo Vaše pitanje. Možda bi
11 mogao odma' i da direktno odgovori.

12 SVEDOK: U toku mog komandovanja na prostoru Sanskog Mosta, nikada nisam
13 jedinice MUP-a, vojne, ovaj... civilne policije, počinio pod svoju komandu jer
14 nije bilo proglašeno ratno stanje i to nisam imao potrebe.

15 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala.

16 SVEDOK: Dok, dva bataljona Teritorijalne odbrane, negde mogu, ali nisam
17 siguran, sam uspeo da prihvatim... općinsko rukovodstvo da uđu u sastav brigade.

18 G. CVIJETIĆ:

19 P: Pukovniče Basara, već smo se složili da ste to mogli da uradite i
20 stanju neposredne ratne opasnosti. Zakon Vam daje to ovlašćenje. Jesam li u
21 pravu?

22 O: Pa jeste u pravu, ali ja nisam to učinio jer nije bilo potrebno.

23 P: Slažem se, to je faktičko pitanje. To je Vaš odgovor na pitanje
24 sudije.

25

26

27

28

29

30

1 Pukovniče Basara, u zoni odgovornosti Vaše jedinice, kako Vaša jedinica,
2 tako i pretpotčinjene jedinice, ako se desi neko krivično djelo ili ratni
3 zločin, onaj koji je to počinio, po ovoj logici, ide u nadležnost vojnih
4 pravosudnih organa. Jesam li u pravu?

5 O: Pošto nije proglašeno ratno stanje, ne može se tako gledati na to jer
6 nadležnost glavnu na teritoriji i kontrolu i rukovođenje na teritoriji, pošto
7 nije proglašeno stanje, imalo je rukovodstvo opštine Sanski Most. Oni su imali
8 sve svoje organe i oni su bili na toj teritoriji. Međutim, mi smo dopunjavali,
9 kao vojska, dopunjavali znači taj rad i obezbeđivanje teritorije.

10 P: U zoni odgovornosti Vaše jedinice, znači, pričamo o zoni pod
11 kontrolom Vaše jedinice, ako se desi..., nadležni su vojni i pravosudni organi.
12 Jesam li u pravu ili ne?

13 O: Zavisi ko je počinio taj zločin. Ako su počinili, pošto nije
14 proglašeno ratno stanje, počinili...počinila vojna lica, pripadnici brigade,
15 onda je nadležna vojna policija. Ako je to počinio neko nepoznat ili civilno
16 lice, onda su nadležni organi MUP-a /u engleskom transkriptu: "SUP"/ Sanski
17 Most.

18 P: Ja upravo i govorim o nadležnosti u zoni Vaše odgovornosti za lica
19 koja su mobilisana i lica koja imaju karakter vojnih lica. Dakle, za njih su
20 nadležni vojni organi. Jesam li u pravu?

21 O: Jeste. Za pripadnike 6. brigade bili su nadležni vojni organi.

22 P: Ja bih Vas podsjetio; Vi uporno ponavljate da je bilo proglašeno
23 ratno stanje. Međutim, Vi ste u svojoj izjavi juče, a to je strana 18, red 6.

24

25

26

27

28

29

30

1 na zapisniku sa Vašeg saslušanja, Vi ste rekli: "Nemam punu kontrolu nad
2 teritorijom jer nije proglašeno ratno stanje, osim onog dijela teritorija koji
3 je u zoni razmještaja moje jedinice. Tu imam punu kontrolu. Jeste li tako
4 izjavili gospodine Basara?

5 O: Jesam izjavio. Ja sam imao uvijek gdje su moje jedinice razmještene
6 punu kontrolu. Ali Vi nemate definisanu moju zonu odgovornosti koja je bila jer
7 nije moj pretpostavljeni definisao i nije mi ograničio tu zonu odgovornosti.

8 P: Pukovniče Basara, na ranija pitanja zašto niste podnosili prijave i
9 procesuirali ovakve slučajeve, upravo iz zone Vaše odgovornosti, Vi ste rekli da
10 niste imali stručnu službu koja bi Vam to pomagala. Međutim, to ne može da
11 promjeni nadležnost. Vojni sudovi postoje, vojni istražni sudija postoji, vojni
12 tužilac postoji i vojni sud u Banja Luci postoji. Jesam li u pravu?

13 O: Postoji, ali mislim da ste i Vi sami u početku rekli da su to ljudi
14 mobilisani, rezervni sastav, koji nisu bili profesionalci. Znači, ti ljudi nisu
15 obučeni da mogu da vrše ta istraživanja. Znači, nisu mogli da... Mi smo se
16 obraćali gdje smo mogli. Ali toliko je bilo posla da se to nije moglo sve stići
17 da se uradi.

18 P: Pukovniče Basara, da li ste bili u prilici da ipak podnesete krivičnu
19 prijavu i da nađete vremena i da podnesete krivičnu prijavu upravo nadležnom
20 vojnom sudu za zločin počinjen na teritoriji?

21 O: Podnošene su krivične prijave jer su podnosili moj načelnik
22 bezbednosti i policija. Međutim, ja konkretno nisam upoznat i ne sećam se
23 poimenično primera koji su, a podnošeno je.

24 P: Ja ću Vam navesti jedan primjer.

25 G. CVIJETIĆ: Ja bih molio da se stavi na uvid dokaz Odbrane, to je sad
26 2D07-0033.

27

28

29

30

1 P: Pukovniče Basara, vidite li ovu krivičnu prijavu?
2 O: Ne još. Nismo još pronašli.
3 P: Na ekranu vidite krivičnu prijavu protiv koga je podnešena. Je l'
4 vidite? Je li možete da pročitate?
5 O: Ja gledam ovdje jedan sadržaj iz komande korpusa, ali ne znam...
6 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ne znam da li pukovnik ili mi imamo ovaj
7 dokument. Mislim da imamo problem.
8 G. CVIJETIĆ:
9 P: Pukovniče, pogledajte...
10 GĐA KORNER: /nedostaje simultani prevod/
11 Molim Vas da isključite mikrofon.
12 G. CVIJETIĆ: 2D07-0033.
13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ne, ne. U pitanju je dokument koji se
14 nalazi u našem registratoru. Stoji iza tabulatora 22, u dokumentaciji koju je
15 Tužilaštvo dostavilo pukovniku.
16 G. CVIJETIĆ: Da, tačno. Pronašli smo taj dokument u *binderu*.
17 P: Da li ste Vi, pukovniče, pronašli u dokumentima koje je Vama
18 Tužilaštvo dostavilo?
19 O: E evo sad smo pronašli, gledam.
20 P: OK. Okrenite drugu stranu i pogledajte opis događaja i šta se desilo.
21 O: Jasno mi je. Poznat mi je taj slučaj.
22 P: Okrenite 3. stranu. Ko je potpisnik krivične prijave?
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja sam potpisnik te prijave.

2 P: A kome ste je proslijedili?

3 O: Vojnom Tužilaštvu Banja Luka.

4 P: Dakle, postojala je mogućnost da se pokrene postupak pred nadležnim
5 vojnim organima i Vi ste tu mogućnost iskoristili, gospodine pukovniče. Jesam li
6 u pravu? Je li tačno?

7 O: Jesmo, iskoristili svugdje gdje smo mogli da pronađemo počinioce. A
8 gdje nismo mogli da pronađemo počinioce, nismo ni mogli ni da počinjemo krivičnu
9 prijavu protiv nepoznatih lica.

10 P: Pukovniče Basara, postoji jedna procedura da se čak i protiv
11 nepoznatih izvršilaca...

12 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Izvinjavam se. Molim da vidimo
13 stranicu 2 i u verziji na engleskom.

14 G. CVIJETIĆ: Ovo je stranica 3 sa potpisom pukovnika Basare. A na
15 stranici 2 je, ako se ne varam, opis događaja. Možemo li smo da vratimo stranu 2
16 u elektronskoj verziji? Evo, to je to. Ali nema za sudiju na engleskom, pa, ako
17 se ne varam, treba prebaciti, vratiti na engleskoj verziji stranu, prethodnu
18 stranu.

19 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Ono što bih ja volio da znam
20 konkretno je o kojoj osobi je riječ protiv koje se vodi istraga. Da li je riječ
21 o vojniku, o civilu?

22 G. CVIJETIĆ:

23 P. Pukovniče, pošto ste Vi podnijeli prijavu, a kažete da se sjećate
24 događaja, onda odgovorite Vi na pitanje Sudije.

25 O: To je bio pripadnik 6. krajiške brigade. Zato je podnijeta krivična
26 prijava protiv njega. Da nije bio pripadnik, onda bi to (...) MUP Sanski Most.

27

28

29

30

1 P: Pukovniče Basara, a ako ne znate ko je izvršilac krivičnog djela,
2 tada se podnosi krivična prijava protiv nepoznatog izvršioca dok se ne otkrije.
3 Da li to znate?

4 O: Nisam tada u to vreme znao. I zbog toga nisu podnošene krivične
5 prijave.

6 P: Međutim, to je bila Vaša zakonska obaveza, ako se ne varam. Jesam li
7 u pravu?

8 O: Da izvestim o tome i da ko može da mi pomogne da se otkrije ko je to
9 počinio. Međutim, često to je ostajalo bez rezultata.

10 P: Da li su Vam poznati propisi Saveznog sekretarijata za narodnu
11 odbranu o primeni pravila međunarodnog ratnog prava u oružanim snagama SFRJ?

12 O: U načelu mi je poznato. Mislim da sam se toga pridržavao.

13 P: Da, ali u tim propisima stoji da ćete Vi odgovarati ako ne podnesete
14 prijavu.

15 O: To konkretno nisam proučavao i tada nisam imao vremena da se bavim o
16 tim pitanjima jer je bilo daleko složeno komandovanje. Sâm sam bio jedno vreme
17 komandant brigade. Nisam imao stručne organe i to nisam mogao da postignem.

18 P: Suština mog pitanja jest u tome da to što Vi faktički niste bili u
19 mogućnosti ne mijenja nadležnosti. U ovim pravilima stoji da... i Vi ste dužni
20 da i obavite i istragu i da obavijestite tužioca. Vi ste u konkretnom slučaju to
21 i uradili - ovaj slučaj koga smo sad pogledali.

22 O: Gde je bilo mogućnosti da to moje jedinice i moji ljudi urade, ja sam
23
24
25
26
27
28
29
30

1 to uradio. Tamo gde nije bilo mogućnosti, nismo mogli da uradimo.

2 P: Dobro, pukovniče Basara, bar smo razjasnili kako ste trebali da
3 uradite. Moje sledeće pitanje se odnosi na dešavanja van zone odgovornosti:
4 recimo, pripadnik oružanih snaga koji je angažovan i učestvuje u borbama, van
5 zone borbenih dejstava, u gradu, počinio krivično djelo ili nekakav prekršaj. Ko
6 je nadležan da ga procesuiru?

7 O: Zavisi ko je komandovao sa tim ljudima.

8 P: Ja Vas ne pitam to i ne pitam ko komanduje. Ja Vam govorim ko je
9 dužan /sic/ da procesuiru i goni takve počinioce. Mislím na organe...

10 O: Ja to ne mogu objasniti jer pitanje mi nije jasno. Negdje je neko
11 počinio... Znači, to Vam ja ne mogu odgovoriti ko je nadležan u tom.

12 G. CVIJETIĆ: Evo, sad ću ja pokušati...

13 PREVODILAC: Prevodioci vas ljubazno mole da sačekate da se završi prevod
14 odgovora.

15 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetić, izvinjavam se što
16 Vas prekidam, ali ponovo nisam siguran da sam shvatio relevantnost ovog iskaza u
17 odnosu na tačke optužnice podignute protiv Vašeg klijenta. Ako sam ovo dobro
18 shvatio, pukovnik Basara je potvrdio da je imao ovlašćenja da podnese krivičnu
19 prijavu, da pokrene krivični postupak protiv bilo koga ko je bio pod njegovom
20 komandom i počinio teški zločin, krivično djelo. Vidjeli smo, barem u jednom
21 slučaju, je on to zaista i učinio. Kakva je veza toga i optužbi podignutih
22 protiv gospodina Stanišića?

23 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, gospodinu Stanišiću i gospodinu Župljaninu se
24
25
26
27
28
29
30

1 stavlja ju na teret svi događaji i svi zločini koji su se desili na prostorima
2 koji su obuhvaćeni optužnicom, između ostalog i po principu udruženog
3 zločinačkog poduhvata. Znači, mi se moramo baviti razgraničenju nadležnosti i
4 odgovornosti između civilne policije i vojske. Znači, suština mojih pitanja
5 jeste u tome da vidimo ko je odgovoran za šta. I imam sad konkretne dokumente u
6 tom smislu, oko razgraničenja nadležnosti vojnih organa i civilnih organa,
7 policije kojom je rukovodio moj klijent, pa mi dozvolite da pokažem te
8 dokumente.

9 G. CVIJETIĆ:

10 P: Pukovniče Basara, prije nego što Vam postavim pitanje, ja bih molio
11 da se stavi na uvid dokaz sa liste 65ter. Znači, na listi 65ter je...
12 Još uvijek smo na ranijem dokumentu - 65ter, 169 na listi. Samo još da dobijemo
13 englesku verziju.

14 P: Pukovniče Basara, da li na ekranu možete da vidite ovaj dokumenat?

15 O: Ne.

16 P: Da li ste ga sinoć dobili na uvid?

17 O: Ne.

18 P: Dobro. Ako niste, onda ću samo morati da se bavim interpretacijom
19 dokumenta.

20 G. CVIJETIĆ: Ako bi samo mogao da pomenem da je kopija dokumenta na
21 papiru pred svjedokom? Hvala Vam.

22 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da li gledamo isti dokument? To je
23 dokument koji ima veze sa Bijeljinom, a nema nikakve veze sa... U redu.

24

25

26

27

28

29

30

1 Onda smo gledali pravi dokument. Hvala.

2 G. CVIJETIĆ:

3 P: Gospodine Basara, možete mi sad potvrditi da je ipak dokument pred
4 Vama?

5 O: Dokument je preda mnom, samo mi nije jasno šta treba da me pitate.

6 P: Nisam stigao dok Vam ne obezbijedimo da vidite dokument. Strpite se
7 malo. Dakle, na području Bijeljine vojna lica van zone borbene odgovornosti - Vi
8 znate da Bijeljina nikada nije bila u zoni ratnih dejstava - počinila su, evo
9 nekakav prestup; da li krivično djelo ili prekršaj i uhapsila ih je i zadržala
10 specijalna jedinica civilne policije. Međutim, iz ovog dokumenta se vidi da
11 načelnik za obaveštajne poslove pukovnik Tolimir Zdravko šalje depešu i traži da
12 navedena lica budu predata nadležnim vojnim organima. Čak se poziva na odredbe
13 Zakona o vojsci u kome kaže da su jasno razgraničene nadležnosti civilne i
14 vojnih organa itd. Da li vidite to u njegovoj naredbi, u njegovoj depeši?

15 O: Vidim.

16 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, predlažem, prije nego što pokažem sledeći
17 dokument koji je u vezi sa ovim da s ovaj dokumenat uveze kao dokaz Odbrane.

18 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ja sam čekala da vidim koje će to biti
19 pitanje. "Da li vidite? Vidim." On ništa ne zna o tom dokumentu. Sadržaj mu je
20 potpuno nepoznat. Sve što može da kaže je: "Pročitao sam." To je sve, u svakom
21 slučaju.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja sam sigurna taj će dokument se pojaviti kao dio izvođenja dokaza
2 Tužilaštva, gospodine Cvijetić. Ali ovaj svjedok sam sasvim sigurno ne može više
3 ništa reći o dokumentu. Svakako, i svi ostali dokumenti koji će mu se pokazivati
4 o kojima ne može ništa reći o području koje on nije pokrивao; sve što može da
5 kaže je da pročita i da komentariše taj dokument. Prema tome, ja predlažem da
6 gospodin Cvijetić prepusti ta dokumenta za kasnije i pređe na nešto drugo sa
7 svjedokom, na nešto čime se on zaista može baviti.

8 G. CVIJETIĆ: Dobro. Ja ću nastaviti u tom stilu, pa ćemo videti da li
9 ćemo ostati kod predloga da se oni uvedu ili evidentiraju.

10 P: Pukovniče Basara, kao što vidimo, pukovnik Tolimir Zdravko protestuje
11 zbog hapšenja vojnih lica i traži da budu predati nadležnim vojnim organima. Je
12 li tako tu piše?

13 O: Tako piše i to je njegovo shvatanje. On je odlučio da tako postupi.

14 P: Dobro. Ja bih molio da Vam se pokaže sledeći dokument kako je
15 postupio i ministar za unutrašnje poslove povodom te depeše.

16 GĐA KORNER: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude, ali ovo nije
17 svjedok za ove dokumente. On ih nije vidio. Ništa ne zna o njima. To nije u
18 njegovoj nadležnosti, uopšte. Rado ću pustiti da se normalno pokazuju dokumenti
19 pod uslovom da svjedok može nešto da kaže o njima, ali ovaj svjedok zaista ne

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 može komentarisati ni jedan od ovih dokumenata.

2 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, mislim da... istovremeno i za pukovnika Basaru
3 pitanje. Ovdje se radi o primeni propisa a ne o ponašanju jednog ili konkretnog
4 starješine. Ovdje se radio o primjeni propisa i razgraničenju nadležnosti.
5 Doslovno, u tom dokumentu to i piše. Dakle, ne može biti ostavljeno slobodnom
6 nahođenju; pukovniku Tolimir Zdravku ili ministru unutrašnjih poslova da
7 primjenjuju propis onako kako oni hoće. Propis traži primjenu onako kako se to u
8 njihovoj prepisci međusobnoj može vidjeti. Dakle, ako vojna lica-dakle, pitam
9 svjedoka na okolnosti razgraničenja nadležnosti i to po zakonu. Da li je njemu
10 to poznato da je to tako kako piše u ovom dokumentu?

11 P: Pukovniče Basara, da li me čujete? Jeste li čuli ovo moje
12 obrazloženje?

13 O: Da.

14 P: Dakle, u konkretnom slučaju se radi o primeni zakona...

15 O: Mogu da Vam kažem nekoliko reči o tome.

16 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, svjedok je
17 rekao, odgovorio, objasnio kako je on primjenjivao pravila, kakva god pravila da
18 mu iznosite. On je rekao: "Ja sam ostvarivao svoja ovlaštenja u odnosu na
19 vojsku, a ne u odnosu na svo ljudstvo." Prema tome, kakva je svrha ovog
20 ispitivanja? Žao mi je, ali ja zaista ne vidim tu svrhu. Ako on griješi, u redu,
21 recite mu da griješi, po Vašem mišljenju. To se tako radi. Ovo je njegovo
22 svjedočenje. Ovo je kako je on to radio.

23 G. CVIJETIĆ: Da, časni sudijo, slažem se sa Vama. Svjedok griješi, ali
24 ja pokušavam da mu i dokažem da griješi. A kako ću dokazati...

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Možete li...

2 G. CVIJETIĆ: A kako ću dokazati, ako mu...

3 SVEDOK: Možete li...

4 GĐA KORNER: [simultani prevod] Gospodin Cvijetić to može dokazati preko
5 drugih svjedoka koji će doći ili kao svjedoci Tužilaštva ili kao svjedoci koje
6 će on dovesti. On ne može da ide dalje od iskaza svjedoka time što će mu
7 pokazivati dokumente o kojima svjedok ništa ne zna. To je bio moj prigovor.
8 Predlažem da gospodin Cvijetić sada pređe na nešto drugo.

9 [Sudije većaju]

10 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Gospodine Cvijetić, Vi ste postavili
11 pitanje svedoku. On je odgovorio najbolje što je mogao. Vi može da prihvatate
12 njegove odgovore ili ne, ali u mjeri u kojoj je to izvođenje Vaših dokaza, u
13 smislu da Vi to osporavate. Možda ćete to moći da uradite u određenoj fazi, ali
14 ne predočavanjem ovog dokumenta u ovoj fazi. Svjedok je rekao da ništa ne zna o
15 tom dokumentu. Nikad ga ranije nije vidio. Mislim da ne možete ništa više
16 postići ovim dokumentom. Vi ste postavili pitanje svjedoku i on je na to
17 odgovorio.

18 G. CVIJETIĆ: Dobro, časni Sude. Mislim i skrećemo pažnju da je vrijeme
19 za pauzu. Ako se slažete, ja bih sa ovih dijelom prekinuo sada, pa da nastavimo
20 poslije pauze.

21 GĐA KORNER: [simultani prevod] Mogu li ja samo pitati u vezi sa
22 svjedokom koji još uvijek čeka za unakrsno ispitivanje. Da li ima izgleda da će
23 on biti potreban danas ili...da ga... jer mi smo mislili da ga dovedemo oko
24 12.00h. Ali s obzirom na brzinu kojom napredujemo...

25 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Zavisi od gospodina Pantelića.

26 GĐA KORNER: [simultani prevod] U stvari od gospodina Cvijetića. Ja ne
27 znam koliko mu treba.

28

29

30

1 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Cvijetiću, koliko će Vam
2 još vremena trebati da završite svoje unakrsno ispitivanje?

3 G. CVIJETIĆ: Ne više od pola sata, časni Sude.

4 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Pantelić?

5 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, procjenjujem da, zavisno od
6 problema sa video-linkom itd. i dinamike, pošto je moj kolega Cvijetić pokrio
7 značajan dio ovih pitanja, ja bih rekao sat i pol. Potrudiću se da skratim
8 vrijeme, ali to bi približno da bude sat i pol za odbranu gospodina Župljanina.

9 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala lijepo. Čini se da nam je to
10 indikator da će biti oko pola sata na kraju u kojem možemo da nastavimo unakrsno
11 ispitivanje.

12 GĐA KORNER: [simultani prevod] Onda ćemo ga dovesti u 12.30h.

13 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] U redu.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

15 ... Početak pauze u 10.23h

16 ... Sednica nastavljena u 10.47h

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite, sedite.

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Pukovniče, da li ste spremni da
19 produžimo sad?

20 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja jesam, ali mislim da je pitanje bilo upućeno
21 pukovniku da li je na vezi.

22 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Nije uključio mikrofon.

23 Pukovniče, da li nas čujete?

24 SVEDOK: Da.

25 G. CVIJETIĆ: Časni Sude, ja bih pukovniku... Ostao sam dužan samo da...

26

27

28

29

30

1 Ne moramo uvrstiti ovaj dokument. Složili smo se, moj tim Odbrane. Nećemo više
2 insistirati na ovom dokumentu.

3 P: Molim bih samo, vezano za taj dokument... pitao pukovnika da nam kaže
4 ko je pukovnik Tolimir Zdravko, potpisnik ovog dokumenta?

5 O: Ja pukovnika Tolimira nisam poznavao i nisam sa njim saradivao.
6 Međutim, ja bih hteo da objasnim ovde u vezi nadležnosti jer Vi insistirate.

7 P: Pukovniče, možete samo odgovoriti na moje pitanje? Ko je pukovnik
8 Tolimir Zdravko?

9 O: Ne znam.

10 P: Vi ne znate da je on član štaba Vojske Republike Srpske i zadužen za,
11 upravo, načelnik Odeljenja za bezbjednost?

12 O: Ne.

13 P: i ne znate da je po hijerarhiji u Vojsci Republike Srpske, bio je
14 Vama nadređen kao i cijeli štab, je li tako?

15 O: Nisam ga poznavao i ne mogu Vam to reći.

16 P: Kako znate ko je glavno-komandujući onda u Vojsci Republike Srpske i
17 da li uopšte znate?

18 O: Pa sad... ovo je malo smešno pitanje. Međutim, ovaj... ja znam ko je
19 i čija sam naređenja izvršavao. i meni je to bilo dovoljno.

20 P: Nećete mi reći da naređenja i uputstva od pukovnika Tolimira Zdravka
21 nisu stigla do Vaše jedinice?

22 O: Ne znam da li su stigla, ali stizala su verovatno u korpus, a do moje
23 jedinice... - ja ni jedno to naređenje nisam vidio.

24 P: Šta vam znači ovo što sam rekao: da bi pukovnik Tolimir Zdravko mogao
25 biti načelnik bezbjednosti u cijeloj Vojsci Republike Srpske?

26

27

28

29

30

1 O: Verovatno da je bio, samo ja tad, u to vreme, nisam znao da je on
2 taj.

3 P: Još vezano za taj dokument, neću Vas više pitati... - ono što sam
4 ostao dužan časnom Sudu oko relevantnosti ovog dokumenta. Znači, ne insistiram
5 da ga uvodimo; samo da objasnim zbog čega smo smatrali da je relevantan. Naime,
6 pukovnik Tolimir Zdravko je bio načelnik bezbjednosti u štabu, u Glavnom štabu
7 Vojske Republike Srpske. I njegova uputstva o primjeni propis i razgraničenju
8 nadležnosti bila su obavezna na cijeloj teritoriji Republike Srpske, bar u onom
9 vojnom dijelu. Međutim, pošto se svjedok izjašnjava ovako kako se izjašnjava, ja
10 više neću insistirati da mi ovaj svjedok tumači taj dokumenat. I slažem se sa
11 Vašim stavom da ovaj dokumenat uvedemo kod nekog drugog svjedoka.

12 Mogu li nastaviti, časni Sude?

13 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Izvolite.

14 G. CVIJETIĆ:

15 P: Pukovniče, ostalo je još jedno pitanje kojim sam ja mislio da se
16 bavim. Naime, ako se ne varam sada, 19. maja je formirana Vojska Republike
17 Srpske? Da li sam u pravu?

18 O: Ja se ne sećam tačno datuma jer sam non-stop bio angažovan da..., a
19 nije bilo sredstava obaveštavanja o tome, tako da tačno datum kad je... ne bi
20 Vam mogao potvrditi.

21 P: Dobro. Vi kažete nije bilo obaveštavanja. Da li to ulazi u onaj
22 period kada su bile prekinute veze, kad nije bilo struje, kad je koridor bio
23 prekinut?

24 O: Ne mogu se setiti, kažem, vremenski, tako da Vam ne mogu odgovoriti.

25 P: A da li ste postali starješina u Vojsci Republike Srpske?

26 O: Verovatno da jesam, dok sam komandovao sa brigadom.

27 P: Možemo li se onda složiti bar u mjesecu da je to u maju mjesecu da je
28 formirana Vojska Republika Srpske?

29 O: Moguće je /nerazgovetno/ raspolažem sa tim podatkom kad je to doneto
30 gore u glavnom rukovodstvu u Republici Srpskoj, onda, normalno da je prihvatio.

1 P: Dobro. Ja ću samo nekoliko pitanja vezano za nastanak Vojske
2 Republike Srpske. Samo mi recite, pukovniče, Jugoslovenska narodna armija je
3 dobila obavezu da napusti prostore i Bosne i Hercegovine; je li tako?

4 O: Da.

5 P: Na tim prostorima ostale su uglavnom starješine koje su porijeklom
6 bili sa tih prostora. Među njima ste i Vi. Je li tako?

7 O: Da. Da.

8 P: Vojni obveznici srpske nacionalnosti koji su se odazvali na vojni
9 poziv priključili su se svom narodu u ratu. Je li tako?

10 O: Da.

11 P: Međutim i vojne starješine, Muslimani, koji su bili u Jugoslovenskoj
12 narodnoj armiji, priključili su se svome narodu i osnovali su sopstvenu vojsku.
13 Jesam li u pravu?

14 O: Većina da, a bilo je pojedinaca koji su ostali i dalje u JNA.

15 P: Gospodin ili, ne znam sad po činu šta je bio, Sefer Halilović,
16 načelnik štaba Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, Armije BiH ili muslimanske,
17 bio je bivši starješina Jugoslovenske narodne armije. Jesam li u pravu?

18 O: Nisam ga poznao, tako da Vam ne mogu sa sigurnošću reći, al' sam
19 čuo da je bio, ali nemam konkretne podatke.

20 P: Dobro. Da li ste čuli za komandanta 5. korpusa, ako se ne varam,
21 Atifa Dudakovića, da je i on bio starješina Jugoslovenske narodne armije i prije
22 nego što je prešao u Armiju BiH?

23 O: Da. Da.

24 P: Onda ćete se složiti sa mojim zaključkom da je Jugoslovenska narodna
25 armija, tako da kažem, popucala po nacionalnim šavovima po kojima je i bila
26 formirana. Da su se... se i starješine i pripadnici vojske priključili svojim
27 narodima. Je li tako?

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Međutim, po svom konceptu, Vojska Republike Srpske imala je u svom
3 sastavu i Muslimane i Hrvate. Jesam li u pravu?

4 O: U početku je imala, ali je... kasnije su napustili sastav Vojske
5 Republike Srpske.

6 P: Vi ste juče rekli da su napustili jer su prihvatili poziv iz
7 Sarajeva. Šta ste mislili pod tim?

8 O: Nisam mislio na poziv iz Sarajeva, nego je iz Sarajeva su dolazile
9 /sic/ direktive da vojnici i starešine Muslimani napuštaju JNA kako bi ona
10 ostala jednonacionalna, znači čisto srpska.

11 P: Da li znate ko je upućivao te pozive? Recimo, ja imam dokaze,
12 dokumente, da su to radile stranke: Stranka demokratske akcije i Hrvatska
13 demokratska zajednica. Jesam li u pravu?

14 O: Da.

15 P: I na kraju ću Vas samo upitati: da li Vam je poznato da je u Istočno-
16 bosanskom korpusu bila jedna čitava jedinica, brigada u kojoj su bili Muslimani
17 i Hrvati? Da je bilo i starješina i da je bilo onih koji su odlikovani ratnim
18 odlikovanjima za vojne uspjehe?

19 O: Nije mi poznato.

20 P: Dobro, pukovniče. To je za sada, hvala.

21 Nema više pitanja.

22 Unakrsno ispituje g. Pantelić:

23 P: Dobar dan, pukovniče Basara. Ja sam Igor Pantelić. Mašem, je li me
24 vidite? Je li u redu sve tamo, taj prijem?

25 O: Da.

26 P: Mi smo se videli u nedelju u prostorijama kancelarije Haškog
27 tribunala, je li tako?

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Mi smo tada razgovarali u prisustvu predstavnika Tužilaštva i
3 prevodioca. Je li tako?

4 O: Da.

5 P: Vi ste za sebe govorili, a i takav sam ja utisak stekao da ste jedan
6 tolerantan čovek, zar ne?

7 O: Računam.

8 P: Vi ste bili jedan od osnivača pokreta Narodni front za Jugoslaviju
9 koji je okupljao ljude, humaniste i socijaliste, zar ne?

10 O: Da.

11 P: Vi ste bili osnivač, zajedno sa određenim Vašim prijateljima i
12 kolegama koji su muslimanske nacionalnosti, zar ne?

13 O: Da.

14 P: Kažite mi: u toku našeg ovog obraćanja, šta Vam više prija da Vam
15 kažem, s obzirom da postoji jedan kôd obraćanja u vojsci? Šta Vam više prija,
16 Vašem srcu i Vašem opredeljenju? Da Vam se obraćam sa gospodine pukovniče ili sa
17 družu pukovniče?

18 O: Sa družu pukovniče.

19 P: U redu, prihvatam to.

20 Dobro, družu pukovniče, kažite mi da li ste imali saznanja o grupisanju
21 muslimanskih snaga u regionu Sanskoga Mosta u zoni šume pod nazivom "Golaja"?

22 O: Da. Raspolagao sam sa podacima da se nalazi njihov centar za obuku i
23 da tu ima negdje oko 400 Zelenih beretki.

24 P: Kada ste došli do tih saznanja? U kom otprilike mesecu 1992. godine,
25 da li mi možete reći?

26 O: Ne bi tačno mogao da kažem, ali negdje u maju mesecu.

27

28

29

30

1 P: Kad smo sada u nedelju razgovarali u Beogradu, Vi ste mi pomenuli da
2 ste imali informacije da su postojali česti helikopterski letovi u zoni te šume
3 Golaja i toga centra i da su postojale određene indicije da se tu dotura
4 naoružanje i ljudstvo. Je li tako?

5 O: Da.

6 P: Po Vašim saznanjima, komandant ili komandir te jedinice je bio
7 izvesni kapetan Avdić.

8 O: Da.

9 P: Da li znate koje je nacionalnosti bio kapetan Avdić?

10 O: Muslimanske.

11 P: Da li ste ga u toku 1992. godine i lično upoznali?

12 O: Upoznao sam na svome komandnom mjestu kada je došao sa načelnikom
13 štaba i prenoćio na mom komandnom mestu.

14 P: Kažite, molim Vas, Sudu koja je to bila okolnost da komandant - da
15 tako kažem, neprijateljske jedinice - dođe i prenoći kod Vas na komandnom mestu
16 sa svojim načelnikom štaba? Ukratko objasnite okolnosti kako je do toga došlo.

17 O: Mi smo tada organizovali da pretresemo te šume jer smo raspolagali sa
18 podacima da je tu njihov taj centar obuke. I jedinice su kružno se kretale prema
19 centru te šume. Međutim, dva vojnika su bila pod uticajem alkohola i izišli su
20 ispred streljačkog stroja i upali su među Muslimane. I oni su ih zarobili. Onda
21 je komandant bataljona išao da pregovara sa njima. Međutim, on je poveo sa sobom
22 vezistu i imao je sredstva veze, dokumenta. Tako da su oni zarobili i njega i
23 toga vojnika. I onda su se umešali u sistem komandovanja.

24

25

26

27

28

29

30

1 Načelnik štaba, moga štaba, major Brajić je prvi stupio u kontakt sa
2 kapetanom Avdićem. Oni su razgovarali o tome. On je rekao da će pustiti ove, da
3 im neće ništa, pod uslovom da ih mi prevedemo u Bihać. Ja sam rekao da on dođe
4 na komandno mjesto da razgovaramo. On je tako i došao na komandno mjesto. Tu smo
5 se dogovorili sve oko toga. On je prenoćio pošto je bilo kasno, prenoćio je tu.
6 I sutradan je otišao.

7 U toku sutrašnjeg dana smo postupili po tome. 146 boraca koji nisu se
8 razbježali iz šume, otišli u drugim pravcima su sa njim bili i mi smo ih
9 prevezli u Bihać, obavestili o tome UNPROFOR. Niko nije od njih stradao.

10 P: Dakle, da rezimiramo: Vi ste imali dogovor sa pripadnicima Zelenih
11 beretki da po okončanju Vaših pregovora ih Vi prevedete na njihovu teritoriju
12 koja je bila pod kontrolom muslimanskih snaga u Bihaću. Tako je govor
13 realizovan. Je li tako?

14 O: Da.

15 P: Hvala. Sad, da se vratimo na neke opšte okolnosti vezane za situaciju
16 u Sanskom Mostu. Vi ste mi u razgovoru pomenuli da je Vaš utisak bio, generalno,
17 da je postojao među srpskim stanovništvom određena zabrinutost, da ne kažem i
18 strah, odnosno hoću da kažem strah o tome da bi im se mogla ponoviti sudbina
19 njihovih očeva i dedova i predaka iz Drugog svetskog rata na tim prostorima.
20 Sudbina njihovih predaka je bila tragična jer su tu pale velike srpske žrtve od
21 strane i muslimanskih, i ustaških, i okupatorskih formacija. Je li tako?

22 O: Da.

23 P: Kada ste došli u region Sanskoga Mosta, Vi ste, pretpostavljam,
24 izvršili prikupljanje određenih informacija o stanju na terenu. Možete li nam
25 reći kakve ste informacije imali o stanju na terenu, o tim međuetničkim
26 relacijama? Ukratko, samo par rečenica mi recite. Kakva ste imali saznanja o tom
27 regionu?

28 O: Informacije koje sam dobijao često puta su bile pomalo i
29
30

1 zastrašujuće jer je bilo podataka jer je bilo podataka da se formiraju, ne znam,
2 u svim područjima jedinice itd. Međutim, kroz proveru mojih organa i posle mene,
3 uglavnom, te se informacije odnosile da ima tih njihovih snaga u Mahali, znači
4 neposredno u Sanskom Mostu, zatim jedinice koje se nalazile i centar u Golaji i
5 dijelu tamo Hrustovo. A Hrustovo je povezano dosta sa tom Golajom tako da su
6 verovatno te jedinice preko Hrustova se i snabdevale sa namirnicama.

7 O: Jasno mi je to. A da li ste imali podataka o izvesnoj povezanosti i
8 koordinaciji ovih snaga koje ste sad napomenuli: Mahala, Hrustovo, Golaja? Da li
9 je tu bilo nekih informacija bezbednosnih da oni imaju određenu koordinaciju?

10 O: Postojale su informacije i podaci da je to povezano. Golaja sa
11 Hrustovom, Hrustovo sa Mahalom. Dok, ova druga područja... ustvari, raspored
12 mojih jedinica ih je odvojio. Tako da nije bilo nekog neposrednijeg povezivanja.

13 P: Jasno. Sada mi recite, molim Vas, Vaše komandno mesto je bilo u...
14 praktično u selu Glušci Palanka; je li tako?

15 O: Da.

16 P: Pravim pauzu zato što pratim ovaj transkript ovde pa da vidim zbog
17 dinamike. Dakle, ja ću...

18 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Radi zapisnika, izgovaraću slovo po slovo
19 naziv sela gde se nalazilo komandno mesto. Glasi: G-l-u-š-c-i P-a-l-a-n-k-a.
20 /nerazgovetno/ kako bi zapisnik bio sasvim tačan, ovo sam napomenuo.

21 P: Recite mi, družo pukovniče, Vi ste rođeni u selu Glušci Palanka; je
22 li tako?

23 O: Selo Otiš, pored Glušci Palanke.

24 P: Kada ste se vratili 1992. u taj Vaš kraj, verovatno ste imali i neke
25 lične kontakte sa nekim Vašim prijateljima, rodbinom. Pretpostavljam da ste

26

27

28

29

30

1 imali određeni... kako da kažem, prijateljsku jednu relaciju i sedeli ste sa
2 njima, družili ste se. Je li tako?

3 O: Da.

4 P: Kako su Vam Vaši prijatelji i rodbina objašnjavali situaciju na
5 terenu, u recimo, mešovitim sredinama gdje su živeli i Srbi i Muslimani na tom
6 području? Da li možete sad da se setite nekih informacija iz tog doba?

7 O: Postojala je određena zabrinutost, ali su uglavnom se izjašnjavali da
8 neposredno sa njihovim komšijama nemaju nekih problema.

9 P: Dobro. Sada mi kažite u vezi sa 6. brigadom. Njeno brojno stanje,
10 rekli ste mi u Beogradu kad smo pričali, bilo je oko 3.500 do 4.000 vojnika;
11 govorim o 1992., tamo negde juli, avgust. Znam da je variralo stanje, ali,
12 otprilike, između 3.500 i 4.000. Je li tako?

13 O: Da.

14 P: Vi, kao komandant brigade ste imali Vaše pomoćnike odnosno - da
15 lociramo: prvo ste imali načelnika štaba koga ste pomenuli i danas. To je bio
16 major Brajić Veljko. Je li tako?

17 O: Da. On je došao negdje, tu, početak maja, posle napada na kolonu kod
18 Tuzle.

19 P: Za tim ste imali pomoćnika za moral i politička pitanja /u engleskom
20 transkriptu: "religiozna pitanja"/. To je bio Brane Davidović. Je li tako?

21 O: Da, rezervni oficir.

22 P: Šta je bio po činu?

23 O: Kapetan I. klase.

24 P: A Vaš pomoćnik za bezbednost je bio Pero Malinović. Je li tako?

25 O: Maličević.

26 P: Dakle, Pero Maličević, je li tako?

27 O: Da.

28 P: Šta je on bio po činu?

29

30

- 1 O: Kapetan I. klase, rezervni oficir.
- 2 P: Njegov, kako da kažem, pomoćnik je bio Vukmir Branko. Je li tako?
- 3 O: Da.
- 4 P: Šta je on bio po činu?
- 5 O: Isto kapetan I. klase, rezervni oficir.
- 6 P: Niste mogli da se setite... Da... Je li bio za pozadinu pukovnik
- 7 Koljača Vaš pomoćnik. Je li tako?
- 8 O: Potpukovnik Koljača, penzionisani oficir JNA.
- 9 P: Načelnik za inženjeriju... ne sećate mu se imena?
- 10 O: Ne sećam. Menjali su se jedno njih dva, tri, tako da se ne mogu
- 11 momentalno sjetiti prezimena i imena.
- 12 P: Dok ste bili stacionirani u Hrvatskoj, u mestu Jasenovac, Vaš
- 13 pomoćnik za bezbednost je bio Mirko Vrućinić, kapetan, zar ne?
- 14 O: Ne, moj je načelnik za obaveštajne poslove bio Mirko Vrućinić; nije
- 15 po bezbednosti, nego za obaveštajne poslove.
- 16 P: Šta mu je čin bio tamo kod Vas?
- 17 O: Kapetan I. klase, rezervni starešina.
- 18 P: Pretpostavljam da ste imali sa njim vrlo korektnu i dobru
- 19 profesionalnu saradnju, zar ne?
- 20 O: Da.
- 21 P: Kad je Vaša brigada prebačena u region Sanskog Mosta, Mirko Vrućinić
- 22 je bio tada i dalje Vaš pomoćnik za obaveštajne poslove, zar ne?
- 23 O: Jeste, bio je jedno vreme, ali, kad su /nerazgovetno;/ ne sećam se
- 24 trenutka kad su zatražili da ga pustim da će biti načelnik MUP-a, ja sam to
- 25 odobrio.
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Recite mi ko je konkretno od Vas zatražio da on bude kandidat za
2 načelnika MUP-a u Sanskom Mostu.

3 O: Zatražio je predsjednik opštine Rašula.

4 P: Vi ste se saglasili jer on je ipak bio i dobar profesionalac.
5 Smatrali ste da će to biti dobro kadrovska rešenje. Je li tako?

6 O: Ja sam smatrao prvo da je on dobar čovek i da nije nacionalista, tako
7 da će tu dužnost obavljati dobro.

8 P: Upravo zato što je on potekao iz Vaše jedinice i zato što ste imali
9 visoko mišljenje o njemu, Vi ste i tokom boravka u tom regionu Sanskog Mosta sa
10 njim imali dobru profesionalnu saradnju. Je li tako?

11 O: Imali smo odličnu saradnju. Gdje god smo mogli, saradivali smo i
12 pomagali jedan drugome.

13 P: Ja se izvinjavam. Ja uvek moram da napravim pauzu. Nije da ja ne znam
14 šta ću da Vas pitam, nego čekam da ovaj transkript na engleskom bude - tako da,
15 zahvaljujem se na razumevanju.

16 Sa Mirkom Vrućinićem Vi ste praktično i razmenjivali i razne operativne
17 podatke, obaveštajne, o neprijateljskim dejstvima, o situaciji na terenu. Je li
18 tako?

19 O: Da.

20 P: Naravno, Vi kao jedan savestan komandant jedinice ste i Vrućinića
21 izvještavali o određenim pojavama, negativnim pojavama u Vašoj brigadi, zar ne?

22 O: O svim problemima smo, kad smo se god susreli, razgovarali.

23 P: Uključujući i eventualno, negativne pojave; prekršaje, možda neka
24
25
26
27
28
29
30

1 krivična dela, atmosferu zloupotrebe... Jeste razgovarali s njim o svemu tome?

2 O: O svemu što sam smatrao da je potrebno da ga obavijestim.

3 P: Dobro. Po liniji bezbednosti, Vaš pomoćnik Pero Malićević je bio
4 direktno vezan za pukovnika Bogojevića u 1. krajiškom korpusu u Banja Luci. Je
5 li tako?

6 O: Da.

7 P. Jedna od njegovih dužnosti bila da iz domena svojih zadataka
8 izveštava svog pretpostavljenog starešinu po toj njihovoj liniji, je li tako?

9 O: Da, on je to i činio.

10 P: To je podrazumevalo i izveštavanje viših vojnih organa i određenim
11 propustima kao što su zloupotrebe u ovlašćenjima, kao što su dezerterstva, kao
12 što su prekršaji vojne discipline, kao što su krivična dela, kao što su ubistva.
13 Je li tako?

14 O: Uglavnom je izveštavano po dve linije. Bila je linija operativnog
15 dežurstva gde je svaki dan bio određeni starešina dežurni. On je prikupljao sve
16 te podatke i slao dežurnom u korpus. Oficir bezbednosti je iz tih prikupljenih
17 podataka slao načelniku bezbednosti korpusa ono što je on smatrao da je potrebno
18 ovome da ga obavesti o tome.

19 P: I konkretno, kad su pale muslimanske žrtve u Mahali, Vaš pomoćnik je
20 sigurno izvestio svog pretpostavljenog gore u Banja Luci, zar ne?

21 O: Verovatno da je izvestio. Ja ne mogu sada reći konkretno kad, šta,
22 ali izveštaji su otišli sigurno.

23 P: Da. Dakle, da preciziram zbog transkripta pošto nije dobro ušlo. Ja
24 sam Vas pitao da je Vaš pomoćnik za bezbednost izvestio o ubistvima u Mahali, o

25

26

27

28

29

30

1 ubistvima Muslimanskog stanovništva svog pretpostavljenog. Je li tako?

2 O: Da.

3 P: U Vašoj brigadi u početku ste imali vod vojne policije, a kasnije je
4 to bila četa vojne policije. Je li tako?

5 O: Da.

6 P: Kol'ko je bilo pripadnika te čete vojne policije?

7 O: Pa, pripadnika je bilo negdje oko 90-tak ljudi. Isto je variralo, s
8 vremena na vreme.

9 P: Komandir te čete je bio neki poručnik iz Prijedora, je li tako?

10 O: Ne. U početku je bio neki poručnik Madžar. Kasnije je došao, njega se
11 sad ne sjećam, prezimena. On je posle bio i ostao je kao komandir čete kad sam
12 ja otišao iz brigade.

13 P: Da, dakle, govorimo o 1992. godini. Je li tako?

14 O: Da.

15 P: I sad, družo pukovniče, imajući u vidu Vaš humanizam i Vaš jedan
16 korektan pristup; hoćete li Sudskom veću ukratko da ispričate kako ste Vi jednog
17 sina od Vašeg prijatelja Muslimana uspeli da prevedete u uniformi vojnog
18 policajca - praktično i da ga spasite kad je njegov otac Vas zamolio - kako je
19 to ukratko, kako je to, kad ste ga preveli u Srbiju? Kako to je ukratko je sve
20 /sic/ izgledalo? Koji su bili Vaši motivi da tog mladog čoveka prerušite u
21 vojnog policajca i da ga prebacite u Srbiju, a kasnije je verovatno on otišao
22 negde u Europu, je li tako? Ispričajte, molim Vas, ukratko.

23 O: Ne radi se o običnom Muslimanu, sinu nekog Muslimana, nego se radi o
24
25
26
27
28
29
30

1 kapetanu Halilović Nijazu koji je bio komandant štaba TO u Sanskom Mostu. Kad
2 sam došao na teren Sanskog Mosta, on je sa mnom obišao sva muslimanska sela i mi
3 smo sa svim Muslimanima na tom prostoru u svim selima razgovarali i zamolili da
4 se uzdrže od oružanih aktivnosti na tome prostoru; da ćemo nas dvojica se
5 potruditi da obezbedimo mir kako je do tada bilo. Međutim, kasnije kad je došlo
6 do zaoštavanja odnosa i kada je došlo do podijele MUP-a i podele vlasti, onda
7 su... i kad je smenjen taj komandant štaba TO, a postavljan pukovnik Aničić, ja
8 sam bio u poseti porodici u Beogradu. Njega su uhapsili i poslali na Manjaču.

9 Ja, kad sam se vratio, našao sam se sa njegovim ocem. On je pitao šta će
10 biti sa Nijazom. Ja sam rekao da imam obavezu da Nijaza prebacim njemu u
11 Austriju - pošto je on u Austriji imao stalnu radnu dozvolu - da ću ja Nijaza
12 izvući sa Manjače i da ću ga poslati njemu. Tako sam i uradio. Da bi to mogao da
13 uradim, morao sa nađem način kako da ga..., pošto u Srbiji nisu dozvoljavali da
14 borbeno sposobni Muslimani prelaze granicu, ja sam njega obukao u uniformu
15 policajca i bio moj pratilac. I kad je prešao u Srbiju, presvukao se u civilno
16 odijelo i otišao je za Austriju.

17 P: Gde se nalazio sin, odnosno, pardon, kapetan Nijaz Halilović kada ste
18 ga Vi preuzeli? Je li on bio u Sanskom Mostu?

19 O: On nije bio u Sanskom Mostu. On je bio u logoru na Manjači.

20 P: Imam, mislim da ste mi pomenuli, ili je to u Vašem intervjuu kojeg
21 ste dali Tužilaštvu, da ste Vi praktično došli u pratnji vojnog sudije na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Manjaču pa ste onda praktički Nijaza oslobodili i dalje...

2 O: Da, u pratnji... u pratnji sudije Adamović Mirka otišao sam na
3 Manjaču sa rešenjem da se on oslobodi i onda sam ga ja preuzeo.

4 P: Nije to bio, čini mi se, jedini primer kad ste Vi intervenisali u tom
5 humanom smislu. Čini mi se da sam negde to pročitao i da ste iz policije u
6 Sanskom Mostu, ne Vi lično ili ste poslali Vaše vojnike da oslobode neke
7 Muslimane za koje su Vas zamolili njihovi roditelji. Je li tako?

8 O: Pa iz Krupe su bila četvorica Muslimana koji su posle akcija u Krupi
9 priklonili, zatvorili, kako da kažem u školi. Mene su zamolili neki Fajdo
10 Kurbegović sa kojim sam ja sarađivao iz Kamengrada... on me zamolio da je tu
11 izbegla majka, dva sina, da se oni tamo nalaze i ako ja mogu da pomognem... da
12 su oni jugoslovenski opredeljeni, da nisu ekstremisti; da pomognem da se oni
13 izvuku i dođu kod majke. Ja sam otišao i njih dvojicu i još dvojicu za koje su
14 oni garantovali da su Jugosloveni, ja sam ih doveo u rajon Kamengrada i predao
15 Fajdi Kurbegović.

16 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Pantelić.

17 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude.

18 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Panteliću, ovo je sve vrlo
19 interesantno i plemenito od svjedoka koji je spasio živote Muslimana tokom
20 sukoba, ali želim da budem siguran da provodimo vrijeme na interesantnim
21 pitanjima koje se direktno bave onim što je relevantno za Vašeg klijenta, pa Vas
22 molim da nam objasnite značaj ovih incidenata; koliko god da ih ja smatram

23

24

25

26

27

28

29

30

1 interesantnim i plemenitim za ovog svjedoka.

2 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja se apsolutno slažem s Vama
3 i dijelim Vaše mišljenje da su ovo vrlo plemeniti primjeri i dijela pukovnika.
4 Ja ću sada ići dalje. Ova tema će biti samo dio mog ukupnog ispitivanja i rado
5 ću Vam dati precizniji odgovor na to nakon unakrsnog ispitivanja ili pri kraju
6 unakrsnog ispitivanja. Imam ja na umu Vaše smjernice. Hvala Vam lijepo.

7 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ako to pomaže, ja smatram da je to
8 izuzetno relevantno. Možda ne iz razloga koje navodi gospodin Pantelić.

9 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Da. Ja ne želim da kažem zašto sada. Vi
10 to shvatate. Reći ću kasnije. Hvala Vam.

11 P: Druže pukovniče, sada ćemo Vam postaviti par pitanja u vezi sa
12 komandantom paravojne formacije pod nazivom SOS o izvesnom Njunji. Vi ste juče
13 ili u razgovoru, u intervjuu sa Tužiocem, odnosno odgovorima na glavna
14 pitanja... pomenuli tog Njunju, je li tako?

15 O: Da.

16 P: Kada smo mi razgovarali, Vi i ja, u Beogradu, u prisustvu
17 predstavnika Tužilaštva, Vi ste mi rekli da je taj Njunja bio sa svojom grupom
18 strah i trepet i za vojsku i za policiju i za civile u Sanskom Mostu. Je li
19 tako?

20 O: Da.

21 P: On je imao pod svojom komandom, jednu, tako da kažem, ozbiljnu grupu
22 prekaljenih boraca sa raznih ratišta. Je li tako?

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: On je, takođe, imao vrlo ozbiljno naoružanje, uključujući i trocevni
3 top, zar ne?
- 4 O: Da.
- 5 P: To je bio trocevni protiv-avionski top koji je on zaplenio ili na
6 neki drugi način uzeo iz vojnog skladišta u Bihaću. Je li tako?
- 7 O: Na Grabežu.
- 8 P: Dobro, Grabež je kod Bihaća, je li tako?
- 9 O: Kod Bihaća i najverovatnije da ga je odatle nabavio.
- 10 P: Vi kao komandant brigade želite u zoni odgovornosti Vaše brigade da
11 uvedete određenu disciplinu. U tom smislu, Vi ste ga stavili pod komandu Vaše
12 brigade i u tome ste uspeli da ga iskontrolišete, kako ste mi u Beogradu rekli u
13 nedelju, negde oko 50% uspeli ste da stavite kontrolu nad njim i tom grupom. Je
14 li tako?
- 15 O: Jeste i smirio sam glad /sic/ te jedinice - kažem negdje do 50%; da
16 oni poštuju sistem komandovanja itd.
- 17 P: Kada kažete da smirite njihovo delovanje, to se odnosilo ustvari na
18 zaustavljanje potčinjavanja prekršaja, nedoličnog ponašanja i krivičnih dela, je
19 li tako? Vi ste to uspeli kad ste ih stavili pod Vašu...
- 20 O: Oni su više sejali strah među i jednim i drugim stanovništvom
21 Busovice... kako su oni neka sila. Tako da sam ja to u nekim granicama smanjio,
22 smirio.
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Ali ostaje onih 50%. Vi kažete 50% ste ih iskontrolisali, ali šta je
2 bilo sa onih 50% drugih? Dajte nam tu...Sudskom veću...

3 O: Teško je bilo i nisam mogao da ih potpuno kontrolišem, jer su uvek
4 izmicali kontroli.

5 P: Je li su oni htjeli da se udalje iz jedinice da odu kao i većina nas
6 što smo bili vojnici, da odemo, da popijemo pivo, malo da se provedemo sa
7 devojkama ili su oni odlazili iz jedinice i činili neka krivična dela? Neka
8 ubistva, pljačke, zlostavljanja? Je li ste na to mislili, šta su, čime su se oni
9 to bavili?

10 O: Nemam konkretno podataka o nekim zločinima koje su oni počinili; da
11 raspolazem sa tim podacima. I ako su negdje počinili, to su vešto radili da se
12 nije moglo otkriti da su to napravili oni. Međutim, odlaskom na ratišta, recimo,
13 sastavu nekog bataljona, oni su se posle dva, tri dana vraćali, pa onda ponovo,
14 kad se njima htelo da ide, ponovo išli itd.

15 P: Kažite Vi Sudskom veću gde su, gde je ta jedinica koja je bila pod
16 Vašom kontrolom, gde su oni išli na ratište? Koje zone ratovanja? Gde su oni
17 delovali?

18 O: Išli su, učestvovali su kad je bilo probijanje koridora, zatim na
19 Gradačcu, onda Bosanski Brod. Otprilike na tim ratištima.

20 P: Da li pripadnici tog SOS učestvovali u akcijama u Mahali?

21 O: Ja ih nisam angažovao tada jer nisu bili meni podčinjeni, tako da ne
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 raspoložem sa nekim podacima, ali, najverovatnije da jesu.

2 P: Jesu li učestvovali u operacijama u Hrustovu?

3 O: Da.

4 P: Da li su učestvovali u operacijama na Golaji protiv Zelenih beretki?

5 O: Ne.

6 P: Sad, da napravimo jedan mali prelaz na drugu temu. To je ova relacija
7 sa policijom gde je načelnik bio Vaš kolega Vručinić. Vi ste mi u Beogradu
8 potvrdili da nikada niste upoznali ni videli mog klijenta gospodina Stojana
9 Župljanina. Je li tako?

10 O: Da.

11 P: Takođe ste mi rekli da je u određenim situacijama kada je to
12 zahtevala, kako da kažem, potreba službe, da je vojna policija iz 1. krajiškog
13 korpusa i organi bezbednosti su dolazili u Sanski Most da izvrše određene
14 istrage u saradnji sa Vašim pomoćnikom za bezbednost. Je li tako?

15 O: Da.

16 P: Da li se sećate u kojim je to bilo okolnostima? Kada su oni dolazili?
17 Koje su teme ispitivali? Šta se događalo?

18 O: Konkretno, ne bi mogao reći. Međutim, kad su Srbi organizovali napad
19 na Sanski Most, oni su se našli u hotelu u Sanskom Mostu, jedan vod te policije
20 iz Banja Luke. Oni su mi pomogli da MUP Muslimana iz opštinske zgrade izvučemo
21 preko Sane bez gubitaka.

22 P: U redu. Recite mi, molim Vas, čini mi se da ste govorili o tome da
23 ste dali naredbu da neki delovi Vaše brigade pređu na određene borbene zadatke u
24 Ključ. Je li tako?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, ne borbene zadatke, nego da se obezbede i spreče sukobi u vreme
2 preuzimanja vlasti u opštini Ključ od strane Srba.

3 P: I Vi ste tom prilikom, moram da kažem, kad ste mi to objašnjavali u
4 Beogradu, moj utisak je takav bio; kao jedan, mogu da kažem i hrabar i sposoban
5 komandant, kad je... Ispričajte Sudskom veću onu epizodu kad su srpski vojnici
6 pucali u vazduh ispred zgrade gde ste Vi sedeli sa, tada mislim pukovnikom
7 Galićem, i sa ostalim vojnim starešinama. Kako ste Vi reagovali? Kako ste Vi to,
8 sanirali tu situaciju u Ključu?

9 O: Pošto sam ceo život bio na komandnim dužnostima i komandovao sa
10 vojskom, imao sam malo više iskustva od drugih tu. Kad smo bili na tome
11 sastanku, bio je i pukovnik Galić koji je bio komandant te divizije. Jedan
12 bataljon je trebao da ide na ratište. Bili su u vozilima. Očekivalo se da krenu.
13 To je počelo masovno pucanje, tako da mi nismo mogli da održimo taj sastanak.

14 Predsednik opštine je zamolio pukovnika Galića, pošto je on bio
15 najodgovorniji, da iziđe da spreči to pucanje. On je rekao da... nije on lud da
16 ide da pogine. Obratio se komandantu brigade i on je rekao: "Ma ko će? Ne može
17 njih niko zaustaviti."

18 Ja sam izišao i obišao kolonu parkiranih motornih vozila gdje su oni
19 bili ukrcani, javio se njima, predstavio se. Zamolio ih, fino, da ne pucaju i
20 oni su prestali da pucaju.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. To sam razumeo. Onda se deo Vaše brigade koji je tada bio
2 stacioniran u Ključu vratio sa Vama u Sanski Most.

3 O: Ne, ne. Niste razumeli ovaj... Nije tada bio jer tada su već dole...,
4 što je učinjeno ranije; znači, moje su jedinice bile ranije, a već tada kad smo
5 držali taj sastanak, postojala je srpska, znači, opština Ključ. U tom prisustvu
6 je držan taj sastanak. A moja jedinica nije bila tada tu.

7 P: Dobro. Mislim da ste to rekli i u izjavi Tužilaštvu u Vašim
8 intervjuima. Na pitanje Tužilaca i istražitelja: "Da li ste Vi izveštavali višu
9 komandu oko određenih naredbi koje ste dali i prebacivanje delova Vaše jedinice
10 u tom regionu?", Vi ste rekli: "Ne. Nije imalo, to bilo potrebe." Vi ste to kao
11 profesionalni vojnik sam odlučivali - gde ćete koji deo Vaše brigade da
12 prebacite. Je li tako?

13 O: Nisam izveštavao o tome zato što nije bilo borbenih dejstava. Nije
14 bilo gubitaka i nisam imao potrebe jer, po meni, to je ispalo da se ja razmećem
15 i hvalim sa nekim svojim rezultatima. Ja sam više ostao pri tome da to je za
16 mene potpuno normalno da uradim i ja nisam smatrao da treba da izveštavam.

17 P: Razumem. Da li ste Vi Vašu brigadu ili delove brigade opet, po nekim
18 Vašim procenama, prebacivali na određeni deo fronta, a ne obaveštavajući višu
19 komandu?

20 O: Nisam neke veće jedinice, možda manje, do jačine voda, da sam negde
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 uputio ako je trebala nekome pomoć. Negde za to nisam /sic/. Međutim, za jedan
2 bataljon koji sam uputio prema... na prostoru između Bosanske Krupe i Bihaća,
3 šuma jedna, zove se Alibegovića Kosa (...). Tu su Zelene beretke često puta
4 postavljale zasedu borcima Petrovačke brigade i onda niko nije smeo ući u te
5 šume. Ja sam onda tražio od komandanta korpusa da mi odobri da ja moj jedan
6 bataljon uvedem na taj prostor tih šuma i da tu obezbedimo taj međuprostor
7 između Krupske i Petrovačke brigade. I to je učinjeno tada i držalo se sve do
8 "Oluje" - taj deo tih šuma.

9 P: Kada smo razgovarali, a i na osnovu mog proučavanja Vaših prethodnih
10 izjava, Vi izjavljujete, odnosno i tvrdite da je Vaš odnos sa opštinskim
11 vlastima bio prilično netrpeljiv. Je li tako?

12 O: Moj je odnos bio prilično netrpeljiv jer su pokušavali da me stave
13 pod svoju komandu jer bilo je dosta jedinica koje su postojale opštinska vojska;
14 na nekim područjima - to sam obavešten. Ja nisam prihvatao ni da budem član
15 kriznog štaba, jer oni su hteli da ja budem član kriznog štaba... Znači, hteli
16 su da budem član kriznog štaba i da na taj način pokušaju da komanduju sa mnom i
17 sa brigadom. Međutim, ja to nisam, znači, prihvatio i nisam dozvoljavao da mi se
18 bilo ko meša u komandovanje od strane političara.

19 P: Dakle, da rezimiramo. Vi kažete da ste svoje vojne operacije i
20 dužnosti sami planirali i izvodili i da niste dozvoljavali nikome da Vam se meša
21 u taj Vaš profesionalni posao. Je li tako?

22 O: Da.

23 P: A na teritoriji opštine Sanski Most postojala je i jedinica
24 Teritorijalne odbrane. Je li tako?

25 O: Bila su dva bataljona Teritorijalne odbrane.

26

27

28

29

30

1 P: Kako su ta dva bataljona bila naoružana? Šta su imala od naoružanja?

2 O: Pa, to su bili... - kako je bila nekad naoružana Teritorijalna
3 odbrana sa lakim naoružanjem. U bataljonu su imali određeni broj minobacača 82
4 mm i 60 mm. Znači, to je uglavnom bilo... i lako, ovo... naoružanje, streljačko.

5 P: Ja sam razumeo, kada Vi kažete da ste po potrebi, u zavisnosti od
6 Vaše procene i uključivali u borbene operacije i ta dva bataljona. Je li tako?
7 Dva bataljona TO?

8 O: Ja njih nisam po potrebi uključivao, nego ja sam kasnije uspio da se
9 dogovorim sa Rašulom da ta dva bataljona uđu u sastav 6. brigade. I kad su ušli
10 u sastav 6. brigade, onda su oni angažovani na zadacima kao i ostali deo
11 brigade.

12 P: Da, naravno, mislim pod Vašom komandom, je li tako?

13 O: Da.

14 P: I sad mi kažite, molim Vas... - Vi mi rekoste da su gubici u 1992.,
15 Vaše brigade, ljudski gubici, bili 11 vojnika, mada mi se čini da sam negde
16 pročitao da je bilo 15. Ali dobro, složićemo se da su ukupni gubici Vaše brigade
17 u ljudstvu, ne govorimo o ranjenima, u toku 1992. bili, godine, između 11 i 15.
18 Je li tako?

19 O: Nije tačan podatak jer onaj koji je to pisao uopšte nema podatke.
20 Meni je samo poginulo 11 ljudi u borbama oko Hrustova i Golaje. A 123 bilo je
21 poginulih kad sam ja napustio brigadu. To je, znači, pred kraj 1992. godine.
22 Znači, to je i na drugim ratištima gdje su bili moji bataljoni. Znači, ukupno
23 123.

24 P: Da li ste imali informacije i podatke o tome da prilikom napada na
25 Mahalu, odnosno, te borbene operacije na Mahali..., da li ste imali informacije
26 da su naoružani delovi muslimanskog stanovništva bili u vezi sa ovim jedinicama
27 sa Golaje, neposredno pre napada na Mahalu?

28
29
30

1 O: Neposredno, pa i malo duže, rešavanja problema Mahale, dešavala su se
2 noću puškaranja preko reke Sane između Mahale i dela Sanskog Mosta preko reke
3 Sane. U tim puškaranjima najviše su učestvovali ovi iz SOS-a. Znači... i delova
4 koji su bili naoružani u Mahali. Nemam neke konkretne podatke sa kojima
5 raspolazem, ali je procena bila da su oni preko Hrustova povezani sa Golajom.

6 P: Dakle, možemo se složiti da su muslimanski oružani elementi u Mahali
7 u sadejstvu sa njihovim vojnim elementima sa Golaje, ustvari bili, protivnički,
8 pripadnici protivničke vojske, u tom konkretnom slučaju. Je l' tako?

9 O: Da.

10 P. Radi transkripta, ja Vas pitam: oni su bili pripadnici protivničke
11 vojske. Je l' tako?

12 O: Da.

13 G.PANTELIĆ: Opet pratim transkript... znate, nešto..., kompjuteri i
14 to... Ne zamerite mi, malo, samo. Dobro. Sad...

15 P: Osnovna... osnovni cilj operacije, vojne u Mahali je bio
16 razoružavanje stanovništva u čijem je posedu bilo nezakonito naoružanje. Je li
17 tako?

18 O: Da.

19 P: Vi ste tom prilikom, postupajući po principima školovanog komandanta,
20 dali njihovim snagama, muslimanskim snagama i ostalim stanovnicima tog dela
21 grada, dali ultimativni rok od tri sata da predaju naoružanje ili će uslediti
22 vojna akcija. Je li tako?

23 O: Ne, niste razumeli. Ja sam, kao komandant, dao tri sata stanovništvu
24 da svi oni koji ne žele da se bore i imaju oružje, da predaju i da izađu prema
25 Pijescima tamo na jedan prostor, plato, gde će biti moje snage koje će im
26 garantovati bezbednost i obezbediti da se nikome ništa ne desi. Znači, tri sata

27

28

29

30

1 da iz Mahale odu svi oni, znači, koji ne žele da pruže otpor našim snagama.

2 P: Po Vašem sećanju, koliko je otišlo civila u tom roku?

3 O: Velik broj je njih izlazio tako da je to ljudstvo onda kad smo videli
4 da ih ima puno na tome prostoru, onda smo ih provodili ovamo prema selu Zdena i
5 dole prema Sanskom Mostu.

6 P: Oni koji su ostali u Mahali, bili su smatrani za pripadnike
7 neprijateljske vojske. Je li tako?

8 O: Da, jer oni nisu hteli da se izvuku. Znači, ako se odvijaju borbena
9 dejstva, niko im ne može garantovati bezbednost i sigurnost.

10 P: Da li je prilikom izvođenja te operacije bilo civilnih žrtava na
11 strani muslimanskog stanovništva?

12 O: Ja nisam imao konkretne podatke o tome koliko je bilo žrtava, jer su
13 usledili odmah druge obaveze posle toga. Tako da o tome su tačno imali možda
14 podatke i da li su imali, ne znam - civilna zaštita iz Sanskog Mosta koji su
15 vršili /sic/ asanaciju na tome prostoru, znači, posle tih događaja (...).

16 P: Dobro, za potrebe transkripta, objasnite nam pojam, šta znači to
17 "asanacija terena"?

18 O: Znači, po propisima JNA, postojala je civilna zaštita u svakoj
19 opštini. Znači, jedinice civilne zaštite koje su, ukoliko dođe do borbenih
20 dejstava, kad se završe borbena dejstva, oni obilaze teren i prikupljaju sve
21 poginule. Ranjene prebacuju, ako ih nađu, slučajno na bojištu, prebacuju do doma
22 zdravlja. A ove druge sahranjuju.

23 P: Naravno, posle vojne akcije, nadležni komandant ili komandir izdaje
24 nalog za asanaciju. Je li tako?

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa ovde, pošto nije bila pod mojom komandom civilna zaštita, to je
2 verovatno urađeno od strane... verovatno su oni, ovaj... upućivali tu Civilnu
3 zaštitu da ona to svoje odradi.

4 P: Druga vojna operacija o kojoj ste govorili je bila u selu Hrustovo.
5 Tamo su ubijena dva Vaša vojnika. Je li tako?

6 O: Ubijena su ukupno četiri u Hrustovu. Znači početkom, znači kad je
7 jedinica prišla ovaj... selu Hrustovu, iz zasede su ubijena dva borca. Komandant
8 je izvukao jedinicu nazad i organizovao napad na Hrustovo, ali je ipak dao dva
9 sata vremena da se oni koji ne žele da se... jer je zaključio da ima oružanih
10 delova...

11 I onda je dao dva sata vremena, znači, ženama, deci, starcima i onima
12 koji ne žele da se bore, da se izvuku iz sela Hrustova prema Vrhpolju. Kad je
13 prošlo dva sata, onda je on otpočeo napad i opet u tom napadu su mu poginula dva
14 borca. Znači, ukupno četiri tog dana su mu poginula tu na Hrustovu.

15 P: U nekoj garaži u Hrustovu je ubijeno oko 30-ak civila, uključujući i
16 malu decu i jednu bebu. Jeste upoznati s tim incidentom?

17 O: Nisam upoznat. Taj podatak nije stigao do mene. Međutim, u Hrustovu,
18 tu, mene bi sigurno komandant bataljona izvestio da je se to desilo tog dana.

19 Da li se to desilo kasnije, kad se jedinica povukla, mislim... - ne mogu
20 ništa o tome da kažem.

21 P: Tužilac Vas je pitao šta... kakav je Vaš komentar na forenzički nalaz
22 da su žrtve koje su tu ubijene praktično ubijene automatskim puškama, odnosno
23 automatima?

24 O: Mislim, pošto nisam znao, nisu moji organi bili obavešteni o tome,
25
26
27
28
29
30

1 nije niko ostvario uvid u to; tako da ja tu ne mogu da dajem nikakav komentar.

2 P: Kažite mi, kada je posle te akcije, kada su neki pripadnici tog sela,
3 Muslimani, da li devojčice ili devojke na kolima prevozili leševe da ih sahrane
4 po muslimanskim običajima, na njih je delovano minobacačkom vatrom. Ko je pucao
5 na njih iz minobacača?

6 O: Pošto jedinica nije bila na tome prostoru, znači, jedinice iz brigade
7 nisu mogle da minobacačima dejstvuju po tome rejonu tako da, moj zaključak je,
8 pošto nisam očevidac i to, procena da bi moglo da se desi da su ovi iz Golaje,
9 Muslimani, zabunom tukli te koji su se tada kretali u tom delu. Jedino su oni iz
10 Golaje mogli minobacačima da dobace tu u selo.

11 G.PANTELIĆ: Dobro.

12 GĐA KORNER: [simultani prevod] Molila bih Odbranu stranice u razgovoru
13 koji predočavate svedoku. Je li to prvoj ili na drugoj stranici? /nerazgovetno/

14 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] U pitanju je druga strana, a razgovor je
15 iz marta ove godine.

16 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Panteliću, vreme je za
17 pauzu. Možda biste mogli da potražite pravi broj stranice pa da nam saopštite o
18 kojoj je stranici reč kad nastavimo sa radom za 20 minuta.

19 G.PANTELIĆ: U redu. Hvala, časni Sude.

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

21 ... Početak pauze u 12.02h

22 ... Sednica nastavljena u 12.27h

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim, ustanite.

24 Izvolite, sedite.

25 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Tokom pauze... Mogu li da nastavim, časni

26 Sude?

27

28

29

30

1 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Tokom pauze, proverio sam izjavu koju je
2 dao ovaj svedok. U pitanju je strana 45 razgovora koji je vođen 31. marta ove
3 godine. Istražitelj Tužilaštva, gospodin Grady, predočio je svedoku, pri dnu
4 pomenute stranice... Oni, naime govore o događajima koji su se odigrali u
5 Hrustovu. Onda je gospodin Grady izneo tvrdnju gospodinu Basari, sledeću:

6 "Ne, ne, minobacači. Tako da nisu mogli da sahrane tela na muslimanski
7 način. Pukovniče, mi smo iskopali sva tela. Svi su ljudi ubijeni od paljbe iz
8 automatskog oružja. Također, postoji i svedok, očevidac ovog zločina. Vaše
9 snage, 6. brigada, pokrenula je ovaj napad na Hrustovo pošto su život izgubila
10 dva vojnika iz Semberijske." Onda pukovnik Basara pruža odgovarajuća
11 objašnjenja.

12 To je deo na koji sam se ja pozivao, kada je reč o naoružavanju i
13 pribegavanju određenoj vrsti oružja. Hvala Vam.

14 P: ...Druže pukovniče, Vi ste mi u Beogradu pomenuli da ste 1992. godine
15 imali dosta sumnji u Vašeg načelnika štaba, Brajića. Je li tako?

16 O: Da.

17 P: Kada Vam je sećanje bilo svežije jer ipak sad je 17 godina od tih
18 zbivanja, a taj intervju ste dali tužiocu 2002. godine; sad, govori se o toj
19 situaciji oko džamije. Vi ste rekli da je to naredio načelnik štaba, rušenje te
20 džamije; da je to Brajić naredio načelniku inžinjerije. Je li tako?

21 O: Da.

22 P: Zatim ste Vi intervenisali i rekli da to nije korektno i da ste se
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poslužili lukavstvom. Vi ste njemu... ovako ga... kako ste Vi došli do tog
2 podatka... vrlo mudro. Vi ste mu prišli, pružili mu ruku i rekli ste mu: "Svaka
3 čast. Ovo je odrađeno odlično." On se tada nasmejao i Vama rekao: "Ha, pa nije
4 trebalo puno eksploziva", kaže, "Ali legla je." Sećate se toga da ste rekli
5 Tužilaštvu?

6 O: Da.

7 P: Da li ste imali neke indicije da su se možda taj Brajić uključivao i
8 u neke druge takve operacije, jer ipak je to velika stručnost; eksploziv, znate,
9 opasnosti i to... Je li imate tu neka saznanja oko nekih drugih još
10 /nerazgovetno/?

11 P: Ne, nisam imao da se on uključivao /sic/; međutim, ovaj... njegovim
12 ponašanjem na terenu, po kafanama i ostalo, dobijao sam podatke kako se on služi
13 i njegovom društvu iznose se klevete na moj račun i ostalo. Smatrao sam da on
14 pokušava da mene, kao komandanta, diskvalifikuje, kako bi on preuzeo komandu
15 brigade od mene.

16 P: Da se vratimo na ovaj incident u Hrustovu. Vi ste tada, kada Vas je
17 pitao Tužilac, ovaj gospodin Grady, istražitelj, u martu ove godine (...). Da li
18 je policija učestvovala u napadu i operaciji na Hrustovo? Vi ste rekli: "Ne." Je
19 li tako?

20 O: Da.

21 P: Druže pukovniče, da kratko pređemo preko nekoliko dokumenata. Prvi
22 dokument koji molim da pogledate... on je...

23 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Ovaj dokument nedavno je učitani u sistem
24 elektronske sudnice. Nosi broj 2D07-0045. Radi kolega u beogradskoj kancelariji
25 Međunarodnog Suda, da kažem da se ovaj dokument pominje u našoj elektronskoj
26 poruci pod naslovom "Dodatni dokumenti koje valja predočiti svedoku ST-203".

27 P: Pokazati, reč je o tome da je komanda 1. krajiškog korpusa dala
28 naredbu; to je dokument od 23.06.1992. godine.

29

30

1 OK. Je li vidite taj dokument, družo pukovniče?

2 O: Da.

3 P: Mene zanima ovaj deo, u prvom pasusu, pod tačkom 1. To je uputstvo u
4 vezi sa tim da se mora sprečiti revanšističko ponašanje prema nedužnom i
5 nemoćnom nesrpskom stanovništvu. Dalje, u nastavku te tačke, da, pošto su već
6 evidentirani neki slučajevi: "Potrebno je da se preuzmu maksimalne efikasne mere
7 za njihovo sprečavanje, a o tim slučajevima da se izveštava ovaj štab."

8 Družo pukovniče, na drugoj strani ovog dokumenta, imate dve strane ovog
9 dokumenta...

10 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Možemo li drugu stranu da predočimo u
11 istom dokumentu, molim? To je broj 01029826 u sistemu elektronske sednice. Molim
12 Sekretarijat da predoči drugu stranu ovog dokumenta.

13 P: Vidite kome je to poslato. To je... Inače, da Vam kažem, ovo je
14 dokument Tužilaštva, tako da... - pošto mi, Odbrana, mi nemamo ništa. Sve su
15 pootimali, uzimali, samo njihove dokumente koristimo. Sad vidite kome je to: 10.
16 partizanska divizija. Vidite prvi taj, odnosno brojem, rednim brojem 2. Jeste
17 pronašli to?

18 O: Da. Jesam, jesam, da.

19 P: Šta hoću ja Vas pitam?. Prva stvar: da li sećate ovakvih instrukcija
20 koje dolaze iz više komande, a po mojim saznanjima vidim da ste i Vi to
21 primenjivali na terenu kao savestan vojnik? Je li imate saznanja o ovoj naredbi?

22 O: O ovoj naredbi konkretno ja ne mogu reći da sam sa njom tačno upoznat
23 jer to je davno bilo. Međutim, sadržaji iz ove naredbe često su nam predočavani
24 i na svakom sastanku u komandi korpusa.

25

26

27

28

29

30

1 Svim komandantima je podvlačito da se preduzimaju mere u tom kontekstu da se
2 sprečava nasilje, paljenja, pljačke i sve. Mi smo to činili koliko su god naše
3 mogućnosti dozvoljavale.

4 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, da li bismo mogli da usvojimo
5 ovaj dokument u spis, ukoliko Tužilaštvo nema prigovora?

6 G.HALL: [simultani prevod] Zar nije već ranije usvojen u spis ovaj
7 dokument?

8 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] U redu, gospodine Panteliću, ali ja
9 ne vidim dokument na ekranu, odnosno ne vidim datum i ne vidim izvor.

10 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude, to je na prvoj stranici.
11 Ja molim Sekretarijat da nam predoči prvu stranicu ovog dokumenta. Tu se vidi da
12 je reč o komandi 1. Krajiškog korpusa, datum je 23. juni 1992.

13 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet 2D15, časni
14 Sude.

15 G.PANTELIĆ: [simultani prevod]

16 P: Druže pukovniče, idemo u onaj tamo registrator koji je kod Vas, što
17 je Tužilaštvo tu Vama dostavilo; pod brojem 29. To je Vaša naredba od
18 01.06.1992. godine.

19 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] 00869834, to je broj ERN i 35. U pitanju
20 je naređenje pukovnika Basare od 1. juna 1992.

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Panteliću, podsetio bih Vas
22 da Vam je ostalo još 20 minuta.

23 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, molim Vas za razumevanje zbog
24 ovih tehničkih poteškoća. Molim da se to ne odbije od vremena koje nam je
25 dodeljeno.

26

27

28

29

30

1 U redu. Hvala Vam lepo. Sad vidimo verziju na B/H/S-u sa leve strane
2 ekrana.

3 P: ... U Beogradu ispred Vas ovu Vašu naredbu iz... od 1. juna ? Je l'
4 imate ispred Vas? Samo mi recite da li je to u redu.

5 O: Da.

6 P: Dobro. Da. Potvrđujete da je u gornjem levom zaglavlju datum
7 01.06.1992., komanda 6. partizanske brigade, selo Donja Tramošnja, je li tako?
8 Na drugoj strani tog dokumenta, Vaš potpis, pukovnik Basara Branko. Potvrđujete
9 saznanja i autentičnost ovog dokumenta, odnosno i Vaš potpis, je li tako?

10 O: Da.

11 P: Dobro. Sad, suština tog dokumenta je upravo ono što je i sugerisano
12 od strane više komande, a Vi sad to prenosite na Vaše jedinice, a to je ukratko:
13 "Da je potrebno uhapsiti i udaljiti sve vojnike koji se ne pridržavaju važećih
14 propisa."

15 Pod 2: "Da se greške u postupcima sa zarobljenicima koje su se do sada
16 dešavale, da se više ne smeju ponavljati."

17 Pod 3: "Da se ne sme vršiti nikakvo krivično delo protiv dece i starijih
18 i bolesnih ljudi."

19 Pod 4: "Da se na nivou brigade formira ratni sud. Da se dalje zabrani
20 samozvanim borcima i nekim paravojsci da ulaze u zonu brigade radi...", kako Vi
21 ovde kažete, "...genocida i pljačke imovine:" Sećate se ove Vaše naredbe koja je
22 bila potpuno u skladu sa svim pravom, je li tako?

23 O: Sećam se ove moje naredbe. Ona je više bila napisana da se pročita
24 borcima kako bi se oni upozorili da se ne ponavljaju neki propusti koji su do
25 tada bili. Međutim, ovo smo sve drugo ostvarili; jedino mi nije komanda korpusa

26

27

28

29

30

1 dozwolila da formiram ovaj preki vojni sud jer nije bilo proglašeno ratno
2 stanje. Ali su se borci plašili da je on formiran i kasnije je bila veća
3 disciplina u brigadi.

4 P: Dakle, praktično od 1. juna pa na dalje, Vi ste ipak to uspjeli dobrim
5 delom da stavite pod kontrolu, je li tako?

6 O: Mislim da nije bilo na toj teritoriji nekih zločina koji... - znači,
7 svi oni zločini koji su se desili - to se desilo ranije.

8 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, molim da se ovaj dokument
9 usvoji u spis.

10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ako je to od neke vajde, ovaj dokument je
11 na našem spisku 65ter. Mi smo se njime poslužili. No, može svakako Odbrana tim
12 brojem da se posluži.

13 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet 2D16, časni
14 Sude.

15 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospodine Panteliću, izvinite što Vas
16 prekidam, ali ako se ne varam, Vi ste rekli da prethodni dokument ranije
17 sačinjen od ovoga, a ustvari, ovaj je sastavljen ranije.

18 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Da. Objašnjenje koje sam ja pružio
19 svedoku je sledeće: pošto je on znao da delovao u skontu sa načelima zakona, sa
20 zakonskim normama i običajima ratovanja, pre nego što je pristiglo konkretno
21 naređenje iz 1. krajiškog korpusa, on je već postupao u svojoj zoni odgovornosti
22 u skladu sa tim. U stvari, Vi ste mogli reći da je pukovnik Basara predvideo
23 naređenje koje je tek trebalo da stigne pošto je u pitanju visoko obrazovani
24 starešina.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Hvala Vam.

2 G.PANTELIĆ: Oprostite.

3 P: Hteo bih da Vas pitam o nekoliko podataka. Je li se Vi slažete sa
4 mnom da na teritoriji opštine Sanski Most je bilo od strane Vaše brigade, po
5 naredbi Vaše komande, da ste Vi ostvarivali akcije razoružavanja i oduzimanja
6 nelegalnog naoružanja, bez obzira na nacionalnost? Je li tako?

7 O: Jeste, bez obzira na nacionalnost. Privedeni su koji nisu bili u
8 sastavu brigade. Srbi koji su imali oružje, razoružavani, a sva sela smo, gde
9 nisu... imali podatke da nisu predali oružje, ona su prekontrolisana i to je
10 oružje oduzeto.

11 P: Zatim, ja sam proučavao malo neke depeše, malo sam se konsultovao i
12 sa nekim Vašim kolegama sa tih prostora. Samo da postavim pitanje, pa da mi Vi
13 eventualno potvrdite. Dakle, u tom periodu, govorimo o periodu, početak juna,
14 proces razoružavanja itd. - vrlo Vas konkretno pitam: da li je na u teritoriji,
15 govorim o Sanskom Mostu, teritorija Lušci Palanka, Zdena, Leva Obala, Dabar,
16 Koprivna i Oštra Luka, da li je tu sprovedena procedura razoružavanja? Da ili
17 ne?

18 O: Nije organizovano sprovedeno razoružavanje, ali svaki podatak da smo
19 dobili da neko nosi, a nije u sastavu brigade, poseduje oružje, on je bio
20 privođen od strane policije i razoružavan ili je svrstavan u brigadu ako je on
21 to želeo.

22 P: Samo molim kratko da mi odgovorite sa "da" ili "ne". Da li su te
23 aktivnosti sprovedene u regionu Budimlić Japra, Lušci Palanka, Zdena, Sanski
24 Most -Leva obala, Dabar i Koprivna. Da ili ne?

25

26

27

28

29

30

1 O: Po sastavu Budimlić Japre ne, a u ovim da.

2 P: Hvala. Vi ste obrazovani oficir. Kažite Vi meni, ovako: da li je...
3 Tada su izvršavana... Da li su izvršavana borbeno dejstva i to glavnim snagama
4 prema pravcu Skučani Vakuf i Kamengradaska Dolina, Sanski Most i Vrhpolje? Je li
5 možete to da mi potvrdite?

6 O: Nije tu bilo borbenih dejstava i nisu nikako vršena.

7 P: Da li su vršene artiljerijske pripreme na Mahalu?

8 O: Nisu vršene artiljerijske pripreme nego kad je otkriveno da dejstvuju
9 minobacači iz šireg rejona Mahale, onda je otvorena minobacačka vatra i pružena
10 je podrška jedinicama koje su se kretale ka centru Mahale.

11 P: Dakle, Vi se slažete da je ostvarena artiljerijska paljba na Mahalu,
12 je li tako?

13 O: Jeste ostvarena kada se otkrilo da i oni dejstvuju minobacačima jer
14 je tada jedan moj oficir bio ranjen baš od mine minobacača koja je ispaljena sa
15 tog prostora.

16 P: Sad mi recite da li su jedinice bile raspoređene i u Dabru, Lušci
17 Palanka, Budimić Japra, Koprivna, Oštra Luka i Usorci. Je l' se slažete sa mnom?

18 O: Za Budimlić Japru, ne znam kako ste nju uključili. U Budimlić Japri
19 mi nismo imali ništa. A snage su bile...

20 P: A u ostalima? /glasovi se preklapaju/

21 O: A snage su bile u ovim raspoređene, ali to su bili ljudi kod svojih
22 kuća, znate. Nisu to bile jedinice formirane pa da su one tu bile stacionirane,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nego su ljudi bili... znači Dabar selo, bili su ljudi kod svojih kuća. Kad se
2 bataljon mobiliše, onda se oni prikupljaju, recimo u Dabru, prikupljaju se u
3 Lušci Palanci i tako. Naredi se gdje se prikupljaju.

4 P: Razumem. Pogledajte sada dokument pod brojem 28 koji je tu u tom
5 Vašem registratoru, ispred Vas, ovo što...što...što ste gledali, ovaj broj 29,
6 sad je 28 dokument.

7 G.PANTELIĆ [simultani prevod]: Za zapisnik, to je 00507489. To je ERN
8 broj. Ove se pominje i broj na spisku po pravilu 65ter, mislim da je to, ne
9 znam. Broj 1682.

10 P: Je li imate ovaj dokument ispred Vas, pukovniče?

11 O: Da, potpisao ga je pukovnik Aničić.

12 P: Da, da, to smo nešto diskutovali ovoga jutra o tome. Samo momenat da
13 vidimo da li mi to imamo ovde...

14 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Upravo tražimo taj dokument.

15 P: Samo par stvari da Vas pitam.

16 Pogledajte prvu stranu ove zapovesti. Kao što vidimo, tu je bio borbeni
17 zadatak, akcija razoružanje. Je li tako? To piše u tom dokumentu.

18 O: To je Aničić pukovnik tako nazvao. Međutim... nije...

19 P: Čekajte, čekajte, čekajte, molim Vas. Samo da ubrzamo, jer nemamo
20 mnogo vremena. Čuli smo Vaše objašnjenje. Ja Vas samo pitam da li tu piše -
21 odgovorite sa "da" ili "ne": "Borbeni zadatak, akcija razoružavanja u Sanskom
22 Mostu.". Da ili ne?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Piše tako.

2 P: Dobro, hvala. Idemo dalje. U paragrafu 1, je li stoji da su se
3 "Zelene beretke spojile sa snagama neprijateljski raspoloženih gradskih naselja,
4 opština Sanski Most". Je li stoji to tu u tački...Da ili ne?

5 O: Nisam raspolagao sa tim podacima. Nije mi ih niko dostavio.
6 Međutim...

7 P: Pukovniče, pukovniče, izvinite, izvinite, izvinite, molim Vas.

8 O: Da.

9 P: Nije bilo ratno stanje, Vi niste raspolagali, Vi ne znate šta se
10 događalo, sve smo mi to čuli u Vašem svedočenju. Ali molim Vas, samo mi kažite
11 "da" ili "ne". Potpuno Vas razumem. Dakle, u tački 1, pitam Vas: da li stoji da
12 su se, po određenim saznanjima spojile snage Zelenih beretki, a što ste i Vi
13 meni danas potvrdili, ono - Golaja i Mahala? Je li to stoji u tački 1, da ili
14 ne?

15 O: U samom gradu....

16 P: Ne, ne, stop, stop, stop. Ne, ne, prekidam Vas. Da li stoji u tački 1
17 to? Molim Vas. Je li to piše tu? Samo mi to recite.

18 O: Delimično, delimično, da.

19 P: Hvala. Je li sada ispod toga stoji da postoji više njihovih
20 samostalnih vodova u Mahali? Je li tako? Kamengradskoj dolini, Hrustovu, i
21 Vrhpolju, i Trnovi? Je li to stoji tu dole u nastavku tačke 1? Je li tako?

22 O: Nisam raspolagao sa tim podacima i ne mogu da Vam.../nerazgovetno/

23 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Panteliću, molim Vas,
24 usporite.

25 G.PANTELIĆ:

26 P: Da li u tački 3 na drugoj strani stoji: "...Da se vrši borbena
27 operacija pravcem Skučani. Vakuf, Kamengradska Dolina, Sanski Most, Vrhpolje:"

28

29

30

1 Je li to stoji tu u tački 3?

2 O: Stoji, ali to se nije desilo kako je to napisano, jer 6. brigada tada
3 nije izvodila nikakva dejstva tim pravcem.

4 O: Hvala, hvala, molim Vas, hvala, idemo dalje.

5 Samo sam rekao "da" ili "ne." Molim Vas.

6 U tački 4: "Aničić odlučuje: 'Izvršiti artiljerijsku pripremu i
7 sadejstvovati jedinicama u razoružavanju naselja Mahala, Muhići itd.' " Je li to
8 stoji u tački 4, da ili ne? Molim Vas.

9 O: Ovo stoji u tački 4, samo ne znam kakva je ...

10 GĐA PREVODILAC: Prevodioci Vas ljubazno moli da usporite kako bi mogli
11 da Vas prate.

12 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, vidjeli ste ovaj odgovor.
13 Nudim na usvajanje ovaj dokument jer je on potvrdio moja ranija pitanja u vezi
14 sa ovim svim detaljima i ovaj dokument treba ponuditi na usvajanje usprkos
15 njegovim pokušajima da se opovrgne autentičnost ovog dokumenta.

16 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Koliko sam shvatio, to je već dokaz
17 Tužilaštva, gospodine Panteliću.

18 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Hvala Vam lijepo. To je onda moja greška.
19 Možemo li onda dobiti broj tog dokaza?

20 SEKRETAR: [simultani prevod] To je dokaz P 60.7.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Hvala lijepo.

2 P: Dobri moj pukovniče, 'ajmo mi na dokument broj 19 u toj Vašoj knjizi
3 što imate ispred Vas.

4 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] ERN 0094653 /u engleskom transkriptu:
5 "00946534"/. To je broj 2D07-0022 u sistemu elektronske sudnice.

6 P: Je li imate naredbu 6. partizanske brigade ispred Vas, druž
7 pukovniče? Datum 18.6.

8 O: Imam, jeste 18.6.

9 P: Idemo, idemo brzo i efikasno kao i do sada. Dakle, je li ta naredba
10 upućena komandi 11. bataljona? Da ili ne?

11 O: Jeste.

12 P: Da li u uvodu naredbe stoji: "Da ima saznanja da se ekstremno
13 muslimansko stanovništvo priprema za oružanu borbu protiv srpskog naroda."? Da
14 ili ne?

15 O: Da.

16 P: Je li dalje kaže da se tajne..

17 GĐA PREVODILAC: Prevodioci Vas ljubazno mole da usporite jer ne mogu da
18 Vas prate. /govornici se preklapaju/

19 P: /prevod engleskog transkripta: "...da se ekstremne skupine povlače u
20 šume i ukopavaju tamo"/ Da ili ne?

21 O: Da.

22 P: Je li u tački 1 naređenja stoji da će 6. brigada zaposesti liniju
23 Miloševići, Grujičići /u engleskom transkriptu: "Grujići"/, Kantari, Koprivna,
24 Atlije, Ljubije, itd?

25 O: Da.

26 P: Je li stoji da će se naoružane grupe neprijatelja, biće uništene
27 iznenadnom vatrom?

28

29

30

1 O: Stoji.

2 P: Je li stoji da će civilno stanovništvo biti okupljeno i biti dalje
3 transportovano na druge pozicije? Je li stoji to?

4 O: Znači, udaljeno sa ratišta, stoji.

5 P: Je li stoji da će vojna policija sprečiti svaku pljačku i da će
6 organizovati kontrolu kretanja ljudstva i motornih vozila? Je li to stoji?

7 O: Da, na prostoru gdje smo mi bili.

8 P: Je li stoji, u nastavku tačke 3, da će opljačkana roba i motorna
9 vozila, vojna policija oduzeti i prevesti u Lušku Palanku? Je li tako?

10 O: Da.

11 P: Tamo je bila komanda Vaše brigade.

12 O: Da.

13 P: Šta je bilo sa tim automobilima i imovinom kad je to prevedeno u Vašu
14 brigadu? Kakav je bio postupak? Šta ste dalje radili?

15 O: Pa, verujem... - pazite. Tada su iz Prijedora organizovali napad
16 na... kako se zove, Kurjevo tamo i ostalo na te prostore, šume, gdje su... jer
17 je otkriveno da se nalaze neke veće ekstremne grupe Muslimana. Onda smo mi
18 kružno, samo blokirali pravac prema Sanskom Mostu da one se ne bi prebacile
19 prema Sanskom Mostu. A mi nismo ulazili dalje u na teritorij.

20 P: Hvala, hvala Vam. Na drugoj strani ovog dokumenta je pečat vojne
21 pošte Vaše brigade i Vaš potpis. Je li tako?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Potvrđujete autentičnost ovog dokumenta?

2 O: Jeste.

3 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Molim gospođu sekretar da bude toliko
4 ljubazna i uz Vašu dozvolu, časni Sude, da dobijemo broj dokaznog predmeta.

5 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti 2D17.

6 G.PANTELIĆ:

7 P: Da. Pukovniče, u ovom predmetu... Prvo, je li znate Vi onoga Mirzeta
8 Karaberga iz Sanskog Mosta?

9 O: Da.

10 P: On je, po Vašoj proceni, jedan čovek korektan, sklon da govori
11 istinu. Nije nešto onako, da vrda...je l'?

12 O: Ne mogu, ovaj... nisam dovoljno poznavao tog čoveka, nego kad sam
13 došao tu na taj prostor, on je delovao da je dosta udaljen i nisam imao prilike
14 da se udaljim /?uverim/ u nešto, nešto karakteristično, da je neki ekstrem itd.

15 P: Da li Vi imate saznanja dok ste bili 1992. u regionu Sanskog Mosta
16 koliko je otprilike bilo... - rekli ste nam za žrtve u Vašoj jedinici - ali da
17 li imate neke podatke o civilnim žrtvama srpskog stanovništva toj zoni? Da li
18 imate neka saznanja?

19 O: U srpskim selima nije bilo žrtava od strane Muslimana sem u
20 Fajtovcima. Zaklan je jedan, neki Mirko Došenović, znači, od strane ekstremne
21 muslimanske grupe koja se prebacivala prema Bihaću i tražili da on prevede. On
22 nije hteo i oni su ga zaklali. Drugih žrtava, nije mi poznato, dok sam ja bio.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, završiću za par sekundi, ali
2 molim Vas, treba samo da nađem još jedan važan dokument. Cijenim Vaše
3 razumijevanje.

4 /.../

5 P: Ovo je dokument, nažalost, iz nekih tehničkih razloga - nisam uspeo
6 da organizujem da se to ovaj... prebaci za Beograd. Ali ja ću Vam pročitati o
7 čemu se radi. Vi ste, čini mi se, nešto i o tome govorili. To je /na engleskom/
8 ERN number 0050437 i 38... naredbe, kao i ove prethodne, a odnosi se na
9 situaciju na teritoriji SO Ključ i u pitanju je...

10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Izvinjavam se, mora biti duži ERN broj od
11 ovoga, gospodine Pantelić. Možete li pokušati da nam date cijeli broj?

12 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] 00507437 i 38.

13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Hvala.

14 G.PANTELIĆ:...

15 P: ... komandi 10. brigade, čini mi se, 10. bataljona, 5. i 10.
16 bataljona, gde Vi kažete: "Naređujem da se snage jačine 80-100 ljudi uputi u
17 region Srpske opštine Ključ u cilju sprečavanja međunacionalnih sukoba." Onda
18 ste rekli da: "...za svo angažovano ljudstvo između 7. i 8. maja 1992. da se
19 obezbedi sledovanje itd. " Odredili ste iz 3. brigade 30 ljudi, zatim ste
20 odredili vod vojne policije sa /nerazgovetno/; izviđački vod; vod za specijalno
21 dejstvo itd.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I ono već, sastavni deo te naredbe. Ja znam da Vi sad to nemate tu, ali
2 da li se sećate, otprilike da ste takvu naredbu, svojevremeno, negde u početkom
3 maja?

4 O: Ja sam to već govorio o preuzimanju vlasti u opštini Ključ. To je
5 bilo tada i tako sam napisao naredbu i angažovao te jedinice koje su sprečile
6 bilo kakve sukobe.

7 O: OK. Dakle, možemo da potvrdimo da Vi znate za ovu naredbu. Ali
8 vidite...

9 O: Da.

10 P: Hvala. U njoj stoji i vod za specijalno dejstvo. Kakav je to bio vod
11 za specijalno dejstvo u sklopu Vaše brigade? Objasnite nam to, molim Vas.

12 O: To je bio vod koji je bio namenjen za intervencije, naročito na
13 ratištu. Ukoliko dođe do probijanja linija, to je bio udarni vod koji je
14 zatvarao te breše i pokušao da popravi stanje na određenim položajima. To su
15 bili odabrani i prekaljeni borci.

16 P: Je li tu bio ovaj Njunja komandant i ostali, njegova ova družina?

17 O: Ne, nije bio Njunja. Tu je bio prvo vrijeme je bio komandir Mrđa
18 Sveto. Oni su ga nazvali još Crni Đorđe.

19 P: Dobro ste me podsetili, dragi pukovniče sada, na kraju. Pa je li se
20 sećate u nedelju kada smo pričali o Zelenim beretkama na ovoj, Golaji?

21 O: Da.

22 P: Kako se zvala... kako su ti Muslimani, pripadnici te jedinice, kako
23 su oni sebe zvali? Kakav je naziv bio te jedinice?

24 O: Oni Muslimani koje sam ja preveo 146 u Bihać; kapetan taj Avdić, on
25 je formirao, znači jedinicu tamo. Naoružao ju je i oni su bili žestoki borci.

26

27

28

29

30

1 Ali su sebe nazvali Sanske Muve.

2 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Hvala Vam, druže pukovniče. Ja sam
3 završio moje ispitivanje. Hvala Vam na pažnji, na saradnji i odgovorima koji su
4 ovde ušli u zapisnik i Vašem tumačenjima naredbi. Hvala Vam još jedanput i želim
5 Vam puno sreće. Sad, samo još jedno pitanje. Samo, da uđe u zapisnik. Vi ste
6 bili saslušavani u svojstvu osumnjičenog od strane ovog Tužilaštva, je li tako?
7 U ranijim Vašim izjavama?

8 O: Jeste, dva puta.

9 P: Vi ste mi rekli da imate neke sumnje da će, ne daj Bože, da Vas
10 optuže pred sarajevskim sudom. Je l' tako mi nešto rekoste?

11 O: Pa iz Sarajeva još nisu povukli tužbe. Samo su ih promijenili. Više
12 ne sude za etničko čišćenje, genocid, ratne zločine, nego uglavnom za džamije i
13 neka materijalna dobra.

14 P: Moj je utisak bio, kad sam čitao onaj Vaš intervju koji ste dali
15 Tužilaštvu - dosta ste bili uplašeni. Delovali ste mi u tim izjavama, ovako,
16 često ste koristili ove poštapalice: "ovaj..., ne znam, tuc-muc", nešto u tom
17 stilu. Delovali ste mi dosta uplašeni 2002. godine kad Vas je ovo ozbiljno i
18 strašno Tužilaštvo ipak privelo i pritisnulo. Je li imate taj utisak da ste bili
19 uplašeni kada ste davali taj intervju?

20 O: Pa, jeste, ali je činjenica da je dosta greški kod prevođenja.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tako da, ja verujem da sam imao tih poštapalica jer mi nije bilo svejedno da me
2 pozovu jer znajući šta sam radio, nisam očekivao to.

3 O: Ja Vas potpuno razumem. Nikome nije lako da se sa njima suoči. Vodimo
4 teške borbe. Nego, moje pitanje je bilo: osećali ste se uplašeno i zbunjeno
5 prilikom davanja tog intervjuja 2002. godine, je li tako?

6 O: Da, tada jesam.

7 P: Samo ponovite odgovor, nije ušao u zapisnik.

8 O: U tom prvom saslušanju, jesam se osećao uplašenom i nije mi bilo
9 svejedno.

10 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Još jednom Vas pozdravljam i želim Vam
11 puno sreće. Doviđenja.

12 SVEDOK: Doviđenja.

13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da, časni Sude.

14 Dodatno ispituje gđa. Korner:

15 [Gđa tužilac ispituje putem prevodioca]

16 P: Pukovniče, da li sam dobro shvatila da je državni sud u Sarajevu
17 podigao optužnicu protiv Vas?

18 O: Ja sam tako stekao utisak da su oni u Hagu podigli tužbu protiv mene
19 i da je osnovu sam ja pozvan na prvo saslušanje. Međutim, kasnije, pošto iz Haga
20 Tužilaštvo nije mene optužilo u ovom vremenu od davanja izjave, onda sam dobio
21 podatak (...) pokrenuli neku tužbu za džamije i neka materijalna sredstva itd.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nisam video tu tužbu i ne znam sigurno. To su ovako neki neprovereni podaci.

2 P: Kada kažete da su odbacili neke optužbe, Vi niste ništa vidjeli, Vi
3 ste samo dobili te informacije?

4 O: Od nezvaničnih organa dobio samo te informacije.

5 P: Naravno, ne postoji nikakav sporazum o izručenju između Srbije i
6 Bosne, je li tako?

7 O: Ne postoji, međutim, ja zbog tih podataka ne mogu da putujem u rodni
8 kraj još. Bojim se da me uhapsu.

9 P: Željela bih da Vam postavim samo nekoliko pitanja koja proizlaze iz
10 pitanja koja su Vam postavljena u unakrsnom pitanju. Prvo: pokazan Vam je niz
11 dokumenata. Ponovljeno je ono što ste Vi rekli u vezi sa Zelenim beretkama i
12 muslimanskim ekstremistima. Potrebno, govorili ste o centru o obuku na Golaji.
13 Da li se sjećate toga?

14 O: Da.

15 P: Vaš izgovor za pokretanja napada na različita mjesta o kojima se
16 govorilo je da ste Vi imali informacije da je bilo, 400 ili više na nekim
17 mjestima, naoružanih pripadnika grupe koju ste Vi nazivali Zelenim beretkama?

18 O: Ja sam samo naveo u Golaji da je bilo oko 400 za koje podatke koje
19 sam ja... dobio podatke o tome. Da je tamo centar, to smo posle završenih
20 dejstava i utvrdili da imaju objekti i to gdje su oni boravili i gdje su bili.

21 P: Poslednji dokument kojega je predočio gospodin Pantelić pozivao se na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 veliki broj muslimanskih ekstremista i Zelenih beretki. Neću Vas tražiti da
2 objasnite razliku između muslimanskih ekstremista i Zelenih beretki, no, dobro.
3 Da li sam ja pravilno shvatila da, tokom čitave 1992. godine u čitavoj Vašoj
4 brigadi, život je izgubilo /nerazgovetno/ 123 čoveka.

5 O: Da.

6 P: Znači, ovi mnogobrojni, kako se navodi, pripadnici oružanih
7 muslimanskih strana su tokom čitave godine uspeali da ubiju svega 123 Vaša
8 čoveka? Da li to tako treba da shvatimo? Pri čemu, ako ja ne grešim, neki nisu
9 izgubili život u akciji?

10 O: Ne odnosi se na dejstva Zelenih beretki i ekstrema na prostoru
11 Sanskog Mosta. To su gubici brigade i na drugim ratištima: Gradačcu, probijanju
12 koridora itd. To su ukupni gubici koji su bili u brigadi dok sam ja komandovao s
13 njom.

14 P: Hvala Vam, pukovniče. To nam je veoma koristan podatak. Dakle, nije
15 reč samo o gubicima do kojih je došlo zbog dejstava u Sanskom Mostu, već također
16 na svim drugim mestima u kojima je brigada bila angažovana tokom 1992.

17 O: Tačno.

18 P: Hvala. Sada bih želela da Vam postavim određena pitanja o dokumentu
19 koji ste Vi sastavili i koji Vam je predodčen - od 1. jula. Zaboravila sam koji
20 je broj dokaznog predmeta. Izgleda da je D16.

21 To je u registratoru Odbrane tabulator 29. Molim Vas da pogledate taj
22 dokument još jednom.

23 Jeste našli dokument?

24 O: Da.

25

26

27

28

29

30

1 P: Pod tačkom 1, kaže se:

2 "Pod hitno iz jedinica brigade udaljiti sve borce sklone samovolji;
3 sklone paljenju i rušenju objekata iz kojih se sa strane protivnika ne otvara
4 vatra na jedinicu."

5 Danas ili jučer, rekli ste nam da ste ubedili majora Brajića da prizna
6 uništenje džamije u Mahali. On, kako ste nam danas rekli, nije oko toga pravio
7 pitanje. Rekao je da mu nije bio potreban sav eksploziv. Da li je on otpušten iz
8 službe?

9 O: Ja sam primorao generala Talića, kad sam ja polazio, da majora
10 Brajića udalji iz Sanskog Mosta i da ga pošalje u centar za obuku koji je bio
11 gore na Manjači.

12 P: Ponoviću pitanje: "Pod hitno iz jedinica brigade udaljiti sve borce
13 sklone paljenju i rušenju objekata iz kojih se od strane protivnika ne otvara
14 vatra na jedinicu." Zbog čega Vi niste na licu mesta udaljili majora Brajića u
15 skladu sa svojim vlastitim naređenjem?

16 O: Nisam to mogao da učinim jer je on aktivni starešina, znači, nije
17 proglašeno ratno stanje. Ja sam morao da se obratim svojoj pretpostavljenoj
18 komandi da ona to učini. Međutim, meni je objašnjavano da je on dobar starješina
19 i da ga treba zadržati.

20 P: Da li hoćete da kažete da jeste uputili zahtev generalu Taliću da se
21 smeni major Brajić pošto je priznao da je digao u vazduh džamiju da treba da se
22 udalji? I to u junu mesecu, a ne u decembru.

23 O: Nisam naredio samo pitanje džamije, nego je njegov rad, kako se on
24 ponaša u odnosu kao moj prvi saradnik. Tražio sam više puta na razgovoru kod
25 generala Talića da se on pomeri iz brigade.

26 P: Da li ste Vi rekli generali Taliću koji, uzgred budi rečeno, također
27 izdao naređenje da ne treba uništavati džamije i druge verske objekte?

28

29

30

1 Da li ste Vi, dakle, objasnili, generalu Taliću, da je on priznao da je
2 podigao u vazduh džamiju i da ga shodno tome valja udaljiti?

3 O: Ja sam to prenio generalu Taliću. Najverovatnije, na kraju, je on
4 prihvatio moj predlog da se on udalji iz brigade jer sam se bojao da on ostane u
5 sastavu brigade.

6 P: Da li ste to učinili u junu mesecu? Molim Vas odgovorite "da" ili
7 "ne".

8 O: Nisam u junu mesecu učinio, ali sam učinio august, septembar; više
9 puta tražio da on bude pomeren.

10 P: Ne bih želela da se suviše zadržavamo na ovom pitanju. Ali s obzirom
11 na to da ste Vi izdali ovo naređenje, a da je major Brajić priznao; zbog čega ga
12 niste ga niste udaljili ili tražili od generala Talića da ga udalji odmah u junu
13 mesecu umesto da čekate do augusta?

14 O: Pa ja sam Vam objasnio da se radio o aktivnom starešini koji nije
15 njegov... Ne mogu ja kao njeg...njegov komandant brigade, ne mogu to da uradim.
16 Čak, ne bi mogao da ga udalji, mislim ili da ga..., što kažu, i general Talić,
17 nego mora gore više komanda; personalna uprava itd.

18 P: Dobro, neka ostane na ovom. Pre nekoliko trenutaka rekli ste
19 gospodinu Panteliću da, pošto ste izdali ovo naređenje 1. juna, više nije
20 počinjeno krivičnih dela u Sanskom Mostu. Slažete li se da ste to izjavili
21 gospodinu Panteliću?

22 O: Pa, rekao sam da se smanjio broj i da nisu činjeni neki zločini.
23 Mislim, koliko ja mogu po vremenu da... /govornici se preklapaju/ ... da se
24 setim sada.

25 P: To nije od reči do reči ono što ste izjavili. 27. juna, da li su neki
26
27
28
29
30

1 rezervisti iz vojske ušli u zaseok Kenjari? Pukovniče?

2 O: Datum mi nije poznat. Ne znam, mislim, ne mogu... ne baratam sa
3 datumima tako da Vam ne mogu reći.

4 P: Da li se sećate jednog događaja za koji kažem da se odigrao oko 27.
5 juna, a kada su meštani Kenjara dobili naređenje da odu iz sela, muškarci su
6 razdvojeni od žena, odvedeni u zaseok Plaševići, dobili naređenje da uđu u jednu
7 kuću /sic/. Zatim je u tu kuću bačena ručna bomba i muškarci su pobijeni. Sećate
8 li se nekog sličnog događaja?

9 O: To nije tako bilo. To je neko napisao proizvoljno. Nije se tako
10 odvijao događaj. Taj slučaj u Kenjarima ja sam već objasnio. Komandant bataljona
11 je Brajić, isto je... nije bio ovaj... Brajić Veljko, nego Brajić, nije
12 Nedeljko... - Ranko. Brajić Ranko, bio je komandant bataljona. On je te, nije
13 odvoji Muslimane, od, muškarce od žena, nego je samo razgovarao tu u Kenjarima
14 sa tim muškarcima. I oni su prihvatili da uđu u sastav njegovog bataljona, da im
15 dâ naoružanje i odeću, uniformu. On je njih ostavio u toj kući da čekaju dok se
16 on vrati iz Hrustova. Kad razoruža Hrustovo, kad se vrati, da će oni dobiti
17 oružje i uniformu i biće borci njegovog bataljona.

18 Međutim, naišli su oni koji su te ljude pobili. Ja nisam imao podatak s
19 čim i kako; da li su bacili bombu, da li su ih ubili... tako da sam dobio
20 podatak da je jedan od tih pobjegao. I to Tužilaštvo... taj podatak ima. Ti su
21 ljudi koji su to uradili privedeni. Znači, komandant bataljona je uhapsio te

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ljude i u Sanskom Mostu predao ih MUP-u Sanski Most.

2 P: Da sada razmotrimo jedan drugi događaj. Da li ste 1. augusta izdali
3 naređenje da se granatira selo Lukovice ili Lukavica?

4 O: Selo Lukavica, po meni, nije nikad granatiran od strane 6. brigade,
5 niti imam taj podatak.

6 P: Da li se sećate jednog događaja u okviru kojih je 14 nenaoružanih
7 Muslimana odvedeno iz zaseoka Alibegovići?

8 O: Ne, taj podatak nemam, niti sam obavešten da su to uradili borci 6.
9 brigade.

10 P: Da li Vi i dalje tvrdite da nisu počinjeni nikakvi zločini od
11 trenutka kada ste Vi izdali to naređenje 1. juna?

12 O: Ja vremenski ne mogu da Vam kažem kako se dešavali koji događaji jer
13 sam rekao da je to davno bilo. Već sam zaboravio datume i to... tako, ako Vi
14 raspoložete tačno sa datumima, ja onda to prihvatam jer sam verovatno napravio
15 grešku i izgubio orijentaciju o vremenu kad se koji događaj desio.

16 P: Na kraju bih želela da Vam postavim pitanje u vezi sa dva događaja
17 kada ste Vi uklonili određene ljude iz Manjače. Vi kažete...

18 GĐA KORNER: [simultani prevod] Verujem da vidim odgovarajuću stranu
19 zapisnika, u pitanju je strana 44, 22. red.

20 P: Vi ste objasnili kako ste otišli na Manjaču i oslobodili nekog po
21 imenu kapetan Nijaz Halilović. Sa sobom ste na Manjaču povelili i jednog sudiju.
22 Da li je to tačno?

23 O: Tačno.

24 P: Zbog čega je kapetan Halilović uopšte bio na Manjači?

25 O: Meni uopšte nije bilo jasno da je nekom palo na pamet da ga uhapse i
26
27
28
29
30

1 odvede na Manjaču, tako da Vam ja ne mogu... jer on je najviše meni pomogao na
2 prostoru Sanskog Mosta.

3 P: Moje pitanje zapravo glasi: pod kojim navodima je on uhapšen? Zbog
4 čega?

5 O: Uhapšen je, pod navodima, što ga je neko proglasio ekstremom. On
6 uopšte nije bio ekstrem.

7 P: Šta to znači kada neko nekoga označi kao muslimanskog ekstremistu?

8 Kakvo je to krivično delo na osnovu kojega Vi možete nekoga da bacite u
9 zatvor zbog toga što je muslimanski ekstremista?

10 O: To je radila i suprotna strana za Srbe koje su smatrali da su
11 ekstremisti. Hapsili su ih i udaljavali sa određene sredine. Tako se desilo i
12 ovde da su oni pohapsili, ne znam, Mirzu Kurbegovića i ostale, pod tom
13 motivacijom da su ekstremisti i poslani su na Manjaču. Tako su njima pridružili
14 i ovoga Nijaza Halilovića.

15 P: Ostavimo sad po strani šta je radila druga strana u sukobu. Kakvo je
16 to krivično delo po zakonu... /nerazgovetno/ vojska ili policija imaju pravo da
17 odvedu čoveka kao što je kapetan Halilović na Manjaču?

18 O: Ja to, kako sebi neko sebi uzima neko za pravo... Ja sam smatrao da
19 to nije pošteno prema tom čoveku i ja sam se potrudio da ga oslobodim i to sam
20 uradio. Ove druge možete pitati šta je to za njih bilo jer za mene to nije bilo
21 krivično delo.

22 P: Vi ste bili u mogućnosti da dođete do sudije koji će potpisati nalog
23 za puštanje na slobodu ovog čoveka? Je li to tačno?

24 O: Jesam. Ja sam otišao u Banja Luku i došao u vojni sud i zamolio
25 sudiju. Prvo, pribavio podatke iz komande korpusa po bezbednosti ovih koji rade;
26 je su li ovi utvrdili bilo šta u vezi Nijaza da je on neki po njihovim tim

27

28

29

30

1 kategorijama ekstrem i ono... Kaže: "Nismo našli ništa što bi ga opterećivalo,
2 ali", kaže, "on je uhapšen i doveden tu." Onda sam ja objasnio njima šta je on
3 uradio zajedno sa mnom i koliko mi je pomogao. Onda je sudija donio rešenje i on
4 je oslobođen.

5 P: Uspeli ste isto to da uradite i za četiri, još četiri čoveka čiji su
6 roditelji bili Vaši prijatelji. Je li to tačno?

7 O: Jeste, tačno.

8 P: A iz kog razloga su oni bili uhapšeni? Kakvim obrazloženjem?

9 O: Ja ne s kakvim obrazloženjem je... su oni njih uhapsili u Bosanskoj
10 Krupi jer je to desilo se */sic/* kada su se odvijala borbena dejstva u Bosanskoj
11 Krupi. Onda su oni te borbeno sposobne muškarce koje su se našli tu, priveli
12 tamo; određen broj u školu. Tu su ih držali.

13 P: Da li ste Vi još koji put pokušali da dođete do dosijea stotine i
14 stotine ljudi koji su bili na Manjači? Da li ste pokušali da proučite njihove
15 dosijee da vidite da li i njih valja pustiti na slobodu?

16 O: Nisam ja imao vremena ni za samoga sebe ni za svoju porodicu, a
17 kamoli da se upuštam u te poslove jer su određeni drugi organi bili za to. Ja
18 nisam mogao da se mešam u njihov posao jer nije - rekao sam već - proglašeno
19 ratno stanje. Nisam bio apsolutni gospodar na toj teritoriji. Svako je radio
20 svoj posao. Znači, vojska je radila svoj posao - što smo smatrali da je naše.
21 MUP je radio svoj. Ja nisam želio da se mešam drugima jer nisam dozvoljavao ni
22 da se meni mešaju u posao.

23 GĐA KORNER: [simultani prevod] Nemam više pitanja za ovog svedoka.

24 Ispituje Sudsko veće:

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam. Pukovniče, želeo bih ja da
2 Vam postavim jedno pitanje, sada pred kraj Vašeg svedočenja. Pitanje se odnosi
3 na tvrdnje koje Vi stalno iznosite u vezi sa sledećim: pošto nije zvanično
4 proglašeno ratno stanje, postoji čitav jedan niz stvari koje Vi niste mogli da
5 uradite, pa ih zbog toga, niste ni uradili. Želim da Vam postavim ovo pitanje
6 zbog toga što ste se Vi poslužili ovim objašnjenjem u nizu navrata tokom Vašeg
7 iskaza. Istovremeno ste nam rekli da ste i davali naređenja jedinicama za
8 stupanje u borbena dejstva, u više navrata; da je jedan broj Vaših ljudi izgubio
9 život u borbama. Ali isto tako ste nam rekli, kada Vam je predložen član 104 o
10 Zakonu o opštenarodnoj odbrani, da jeste bilo proglašeno stanje neposredne ratne
11 opasnosti.

12 Meni ovo deluje kao da se ovde upućuje na sledeći zaključak: zapravo,
13 već jeste bio izbio rat, a Vi ste u njemu učestvovali i izdavali naređenja za
14 borbena dejstva. Uprkos tome, Vi tvrdite da ratno stanje nije proglašeno. Ove
15 dve tačke gledišta, po mom mišljenju, stoje u protivurečnosti. Možete li da mi
16 objasnite zbog čega ste Vi tako doslovno iznosili tu tvrdnju da zapravo nije
17 postojalo ratno stanje?

18 O: Poštovani Sude, ja ću možda moje objašnjenje će malo duže trajati.
19 Tačka 104 Zakona o opštenarodnoj odbrani... - taj je zakon donosit u
20 Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji. Tada se očekivalo da će
21 agresor na našu zemlju biti spolja. Znači, niko normalan u to vreme nije mogao
22 da zamisli da ćemo mi da vodimo ovakav rat gde ne postoje /?nikakva/ pravila.

23 Znači, u ovom ratu nisu postojala pravila koja su bila predviđena
24 Zakonom o opštenarodnoj odbrani tako da smo mi, komandanti, pošto nije
25 proglašeno ratno stanje, nemamo ratne zakone da možemo sa njima oštrije da

26

27

28

29

30

1 preduzimamo mere (...) - jer ja, kao komandant brigade, imao bi preki vojni sud.
2 A preki vojni sud ima neograničena mogućnosti da se oni koji počine zločine,
3 krivična dela, na licu mesta kažnjavaju i da se, čak, streljaju.

4 Tako da je onda komandant, imajući te zakone, mogao da bude energičan i
5 da stane na put svim zločinima, pljačkama i ostalom. Međutim, pošto zvanično
6 nije proglašeno ratno stanje, a mi smo ratovali, onda smo se mi kao komandanti
7 snalazili kako je ko umeo i kako je ko, što kažu, imam neko iskustvo, da to
8 uradi što bolje. Prema tome, mi smo to uradili onako kako smo to mogli najbolje.
9 Normalno, da se dešavale /sic/ i određeni zločini i pljačke koje mi nismo mogli
10 sprečiti, koje su bile van naših mogućnosti.

11 Mene često puta pitaju što nismo obezbedili muslimanska sela? Ja sam
12 obezbeđivao neka sela, ali sam morao da biram najbolje borce iz brigade koji su
13 imali hrabrosti da stanu, da brane muslimansko selo. Jer, većina boraca, Srba,
14 kaže: "Ja neću da dam svoj život za Muslimane." Neće da brani to selo, a ja kao
15 mirnodopski komandant, nisam ga mogao prisiliti na to. Da je bilo ratno stanje,
16 on bi morao da postupi po mom naređenju.

17 Međutim, kaže: "Što nismo preduzimali?" Pa, skoro bi pola brigade i više
18 bilo po zatvorima. Ne bi imali s kim uopšte da bilo šta odradimo na tom terenu.
19 Tako da je bilo vrlo teško i obezbeđivati i teritoriju i džamije. Ja sam sve
20 džamije obezbeđivao, ali opet su mi srušili. E toliko sam imao da Vam kažem...

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam. Shvatio sam Vaše
22 objašnjenje. Kada je najzad proglašeno ratno stanje?

23 O: Ratno stanje je proglašeno u onom trenutku kada je
24 bomb...bombardovana Republika Srpska i kada su vezali one ljude za pojedine
25 stubove i to da ne bi ovi tukli određene rejone. Tada je Republika Srpska
26 proglasila ratno stanje. Ja nisam tada bio komandant te brigade niti sam bio na
27 ratištu.

28 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Kada se to dogodilo? Kada je to bilo?

29 O: Ja se datuma ne sećam kada je bilo. To je bilo, ja mislim da
30

1 imate Vi te podatke tamo u Tužilaštvu.

2 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala Vam, pukovniče.

3 Gospodine Panteliću, prekoračili smo vreme. Moramo da završimo sa radom.

4 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Ja bih samo želeo da razjasnim jedno
5 pitanje koje ste Vi pomenuli sa svedokom.

6 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Budite vrlo kratki.

7 Dalje unakrsno ispituje g. Pantelić:

8 P: Kad Vas je sudija, časni sudija Harhoff pitao, da ste Vi dali
9 obezbeđenje za sve džamije i u tom regionu, a ušlo je "samo za neke džamije".

10 Dakle, pitam Vas sada: Vi ste dali obezbeđenje za sve džamije, ali su
11 oni, uprkos tom Vašem obezbeđenju srušene; je li tačno?

12 O: Tačno.

13 P: I dali ste obezbeđenje i za druge religijske objekte i katoličke
14 crkve, je li tako?

15 O: Da, ja mislim da katolička crkva nije ni srušena dok sam ja bio. Ne
16 znam kasnije.

17 G.PANTELIĆ: Hvala najlepše.

18 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Pukovniče Basara, hvala Vam što ste bili
19 od koristi ovom Sudu. Vaše svedočenje je sada završeno. Nadamo se da će se Vaše
20 zdravstveno stanje popraviti. Mislimo na zdravstvene probleme zbog kojih niste
21 mogli da putujete u Hag. Hvala Vam.

22 SVEDOK: Hvala i Vama.

23 [Svedočenje putem video-veze završeno]

24 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Dok se svedok izvodi iz kancelarije u
25
26
27
28
29
30

1 /glasovi se preklapaju/

2 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] ... u Beogradu , želeo bih da najavim
3 stranama u postupku sledeće: prostorija 396 rezervisana je za sutra, sredu, 14.
4 oktobar, od 14.00h do 16.00h. Na žalost, ovu prostoriju nismo mogli da
5 rezervišemo za neko duže vreme, ali za neko duže vreme, posle 16 časova, ali
6 stoji vam na raspolaganju tokom dva sata, od 14 do 16. Rado ćemo se sastati tom
7 prilikom sa vama. Što se tiče dnevnog reda za ovaj sastanak koji treba sutra da
8 se održi, na dnevnom redu će biti sva pitanja koja su pokrenuta u vezi sa
9 usvajanjem u spis dokumenata koji su povezani sa svedocima po pravilu 92ter, a
10 takođe ćemo pokušati i da sačinimo jedan dugoročni plan za predstojeće mesece
11 suđenja, a u skladu sa spisom svedoka koje će Tužilaštvo dostaviti ili je već
12 dostavilo.

13 Radujemo se da se sastanemo sutra sa svima vama u prostoriji 396.

14 G.PANTELIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Uz Vaše dopuštenje,
15 dugujem Vam jedan odgovor. To će potrajati svega 30 sekundi. Dugujem odgovor na
16 pitanje tokom unakrsnog ispitivanja u vezi sa time šta je bio smer određene
17 linije.

18 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Panteliću, moraćemo sutra
19 ovim da se pozabavimo.

20 G.PANTELIĆ: /prevod engleskog transkripta: "U redu. Hvala, časni Sude."/

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Sednica je završena.

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim, ustanite.

23 ... Sednica završena u 13.47h.

24 Nastavak zakazan za sredu,

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

14.10.2009, u 09.00h.

utorak, 13.10.2009

Predmet br. IT-08-91-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.